

Aspire V7- & V5 -sarjan (14") käyttöohjekirja

© 2013. Kaikki oikeudet pidätetään.

Aspire V7 & V5 Series (14")

Kattaa: Aspire V7-482 / V7-481 / V5-473G / V5-473 / V5-472G / V5-472 / V5-452G

Tämä versio: October 2013

Kirjaudu Acer ID:llä ja ota Acer-etätiedostot käyttöön

Avaa Acer-portaali *Käynnistä*-ruudulta ja tee itsellesi Acer ID tai kirjaudu Acer ID:lläsi, jos sinulla jo on sellainen.

Acer ID:n hankkimiseen on kolme hyvää syytä:

- Voit käyttää tietokonettasi etänä toisilta laitteiltasi ilmaisella Acer-etätiedostot-sovelluksellamme
- Saat uusimmat tarjoukset ja tuotetiedot
- Voit rekisteröidä laitteesi takuun

Lisätietoja saat AcerCloudin [www-sivuilta](http://www.acer.com/acercloud) osoitteesta

www.acer.com/acercloud

Mallinumero: _____

Sarjanumero: _____

Ostopäivämäärä: _____

Ostopaikka: _____

SISÄLLYSLUETTELO

Tärkeimmät asiat ensin	6	Bluetooth-yhteyden käyttäminen	40
Ohjeet	6	Bluetoothiin ottaminen käyttöön ja poistaminen käytöstä	40
Tietokoneen peruskäyttöohjeita	6	Bluetoothiin käyttöönotto	
Tietokoneen käynnistäminen ja sammuttaminen	6	Windows 8.1:ssä	40
Tietokoneen hoito	7	Bluetooth-laitteen lisääminen	42
Verkkolaitteen hoito	7	BIOS-sovellus	46
Puhdistaminen ja huolto	8	Käynnistyssekvenssi	46
Tutustuminen kannettavaan		Salasanojen määrittäminen	46
Acer-tietokoneeseen	9	Tietokoneen suojaaminen	47
Ruutunäkymä	9	Tietokoneen turvalukon käyttäminen	47
Näppäimistönäkymä	10	Salasanojen käyttö	47
Vasen näkymä	11	Salasanojen syöttäminen	48
Tietoja USB 3.0:sta	11	Virranhallinta	49
Oikea näkymä	12	Virransäästö	49
Tietoja USB 3.0:sta	12	Akku	51
Taustanäkymä	13	Akun ominaisuudet	51
Tietoja USB 3.0:sta	14	Akun lataaminen	51
Pohjanäkymä	14	Akun kestoiän optimointi	52
Näppäimistön käyttö	15	Akun varaustilan tarkistaminen	52
Lukitusnäppäimet ja sulautettu numeronäppäimistö	15	Alhaisen varaustilan varoitus	53
Pikavalintänäppäimet	16	Matkustaminen tietokoneen kanssa	54
Windows-näppäimet	18	Tietokoneen irrottaminen	
Kosketusalue	19	pöytätyötilasta	54
Perusasiat kosketusalueesta	19	Tietokoneen siirtäminen	54
Kosketusalueen käyttö	20	Tietokoneen valmistelu	54
Palauttaminen	21	Mitä viedä kokouksiin	55
Palautusvarmuuskopion luominen	21	Tietokoneen vieminen kotiin	55
Laiteohjainten ja sovellusten varmuuskopion luominen	24	Tietokoneen valmistelu	55
Järjestelmän palauttaminen	26	Mitä ottaa mukaan	56
Laiteohjainten ja sovellusten asentaminen uudelleen	27	Huomioitavaa	56
Aikaisempaan järjestelmävedokseen palaaminen	29	Kotitoimiston rakentaminen	56
Tietokoneen palauttaminen tehdasasetuksiin	30	Tietokoneen ottaminen mukaan matkalle	57
Palauttaminen Windowsista	30	Tietokoneen valmistelu	57
Palauttaminen palautusvarmuuskopiosta	33	Mitä ottaa mukaan	57
Internet-yhteyden muodostaminen	37	Huomioitavaa	58
Kaapeliyhteys	37	Tietokoneen ottaminen mukaan kansainväliselle matkalle	58
Kiinteä verkkotoiminto	37	Tietokoneen valmistelu	58
Langaton yhteys	38	Mitä ottaa mukaan	58
Yhteys langattomaan lähiverkkoon	38	Huomioitavaa	58
Yhteys 3G-verkkoon	39	Acer-muunninportti	60
		Muistikortin lukija	61
		Liitettävyys	61

Video- ja ääniliittimet	63	Miten muokkaan tietokoneeni henkilökohtaisemmaksi?	73
HDMI	64	Missä sovellukseni ovat?	75
Universal Serial Bus (USB)	65	Mikä on Microsoft ID (tili)?	77
Usein kysytyjä kysymyksiä	67	Miten lisään suosikin Internet Exploreriin?	77
Yhteyden ottaminen huoltoon	69	Miten tarkistan Windows-päivitykset?	77
Vihjeitä ja neuvoja Windows 8.1:n käyttöön	71	Mistä saan lisätietoja?	77
Miten pääsen aloitusnäyttöön?	71	Vianmääritys	78
Mitä "oikopolut" ovat?	71	Vianmääritysvihjeitä	78
Voinko käynnistää tietokoneen suoraan työpöydälle?	72	Virheilmoitukset	78
Miten siirryn sovelluksesta toiseen?	72	Internet- ja online-turvallisuus	80
Miten sammutan tietokoneeni?	72	Ensiaskleet Internetissä	80
Miten avaan tietokoneeni lukituksen?	72	Tietokoneen suojaaminen	80
		Valitse Internet-palveluntarjoaja	80
		Verkko yhteydet	82
		Surfaaminen Internetissä	84
		Suojaus	85

Aloittaminen...

A decorative graphic consisting of two overlapping, upward-curving wave shapes. The top wave is a light green color, and the bottom wave is a darker green color. They start from the left side of the page and extend towards the right, creating a sense of movement and flow.

Tästä osiosta löydät:

- Tärkeää tietokoneen ja oman terveytesi hoitoa koskevaa tietoa
- Missä tietokoneen virtapainike, portit ja liittimet sijaitsevat
- Vihjeitä ja neuvoja kosketusalustan ja näppäimistön käyttöön
- Miten palautusvarmuuskopioita tehdään
- Ohjeita verkkoyhteyden luomiseen sekä Bluetoothin käyttöön
- Tietoja Acerin mukana toimitettavista ohjelmistoista

TÄRKEIMMÄT ASIAT ENSIN

Haluamme kiittää sinua kannettavan Acer-tietokoneen valitsemisesta mobiiliin käyttöön.

Ohjeet

Auttaaksemme sinua kannettavan Acer-tietokoneen käyttämisessä olemme suunnitelleet sarjan ohjekirjoja:

Aluksi **Asetusopas** auttaa sinua tietokoneen käyttöönotossa.

Quick Guide (Pikaohje) esittelee uuden tietokoneesi perusominaisuudet ja -toiminnot. Lisätietoja siitä, miten tietokoneesi voi parantaa tuottavuuttasi, on annettu **Käyttöohjekirjassa**. Tässä ohjeessa on yksityiskohtaiset tiedot järjestelmätoiminnoista, tietojen palauttamisesta, laajennusmahdollisuuksista ja vianmäärityksestä. Lisäksi se sisältää yleisiä kannettavaa tietokonettasi koskevia määräyksiä ja turvallisuusilmoituksia. Se on käytettävissä Työpöydältä: kaksoinapsauta Ohje-kuvaketta ja valitse avautuvasta valikosta **User's Manual (Käyttöohjekirja)**.

Tietokoneen peruskäyttöohjeita

Tietokoneen käynnistäminen ja sammuttaminen

Tietokone sammutetaan yhdellä seuraavista tavoista:

- Käytä Windowsin sammutuskomentoa: Paina *Windows-näppäin* + **<C>** ja valitse **Asetukset > Virta** ja napsauta **Sammuta**.

Jos haluat sulkea tietokoneen hetkeksi mutta et halua sammuttaa sitä kokonaan, voit siirtää sen *Horrostilaan* painamalla virtapainiketta.

Voit myös panna tietokoneen lepotilaan painamalla lepotilan pikanäppäintä **<Fn>** + **<F4>**.

Huomautus

Jos tietokone ei sammu normaalisti, sammuta se painamalla virtapainiketta yli neljän sekunnin ajan. Jos sammutat tietokoneen ja haluat käynnistää sen uudelleen, odota sammuttamisen jälkeen vähintään kahden sekunnin ajan ennen virran uudelleenkytkemistä.

Tietokoneen hoito

Tietokoneesi toimii hyvin, jos pidät siitä huolta.

- Älä jätä tietokonetta suoraan auringonpaisteeseen. Älä aseta sitä lämmönlähteen, kuten lämpöpatterin läheisyyteen.
- Älä altista tietokonetta alle 0° C tai yli 50° C lämpötiloille.
- Älä altista tietokonetta magneettikentille.
- Älä altista tietokonetta sateelle tai kosteudelle.
- Älä kaada vettä tai muuta nestettä tietokoneen päälle.
- Älä altista tietokonetta tärinälle tai iskuille.
- Älä altista tietokonetta pölylle tai lialle.
- Älä koskaan aseta esineitä tietokoneen päälle.
- Älä läimäytä tietokoneen kantta kiinni voimakkaasti.
- Älä aseta tietokonetta epätasaiselle pinnalle.

Verkkolaitteen hoito

Tässä on muutamia verkkolaitteen hoitoon liittyviä ohjeita:

- Älä kytke verkkolaitetta mihinkään muuhun laitteeseen.
- Älä astu verkkojohdon päälle tai aseta sen päälle painavia esineitä. Asenna kaapelit niin, etteivät ne tartu jalkoihin tai altistu kulutukselle.
- Irrottaessasi verkkojohtoa älä vedä johdosta vaan pistotulpasta.
- Jos käytät jatkojohtoa, varmista, että johto kestää verkkolaitteen ja tietokoneen kuormituksen. Varmista myös, että yhteen pistorasiaan liitettyjen laitteiden kokonaiskuormitus ei ylitä sulakkeen kokoa.

Puhdistaminen ja huolto

Noudata seuraavia ohjeita puhdistaussasi tietokonetta:

1. Sammuta tietokone.
2. Irrota verkkolaite.
3. Käytä pehmeää ja kosteaa liinaa. Älä käytä puhdistusaineita.

Jos seuraavia oireita ilmenee:

- Tietokone on pudonnut tai sen runko on vaurioitunut;
- Tietokone ei toimi normaalisti

Katso lisätietoja kohdasta **Usein kysytyjä kysymyksiä sivulla 67**.

TUTUSTUMINEN KANNETTAVAAN ACER-TIETOKONEESEEN

Kun olet asentanut tietokoneesi kuten Asetusoppaassa on kuvattu, haluamme esitellä sinulle uuden Acer-tietokoneesi.

Ruutunäkymä

#	Kuvake	Kohta	Kuvaus
1		Web-kamera	Web-kamera videoviestintään. <i>Web-kameran vieressä oleva merkkivalo osoittaa web-kameran olevan toiminnassa.</i>
2		Näyttö	Näyttää tietokoneen kuvan.
3		Mikrofonit	Sisäiset stereomikrofonit äänen tallennusta varten. <i>Vain tietyissä malleissa on kaksi mikrofonia, muissa malleissa on yksi mikrofoni kosketusalustan alla.</i>

Näppäimistönäkymä

#	Kuvake	Kohta	Kuvaus
1		Virranilmaisin	Osoittaa tietokoneen virrankäyttötilan. Ilmoittaa akun latauksen tilan. Lataus meneillään: Valo palaa kellanruskeana, kun akku latautuu. Täyteen ladattu: Valo palaa sinisenä.
1		Akkutilan ilmaisim	
2		Näppäimistö	Tiedon syöttämiseen tietokoneelle. Katso kohtaa "Näppäimistön käyttö" sivulla 15. Älä käytä näppäimistön suojaa tai muuta vastaavaa, koska näppäimistössä on tuuletusaukot tietokoneen jäähdytystä varten.

#	Kuvake	Kohta	Kuvaus
3		Kosketusalusta	Kosketusherkkä osoitinlaite. Kosketusalusta ja sen painikkeet ovat yhtenäinen tasainen pinta. Hiiren vasemman painikkeen painallus tehdään painamalla kosketusalustan pintaa napakasti. Hiiren oikean painikkeen painallus tehdään painamalla kosketusalustan oikeaa alanurkkaa napakasti.

Vasen näkymä

#	Kuvake	Kohta	Kuvaus
1		DC-tuloliitäntä	Liitäntä AC-sovittimeen.
2		USB-portti	Liitäntä USB-laitteisiin.
3		Virtapainike	Käynnistää ja sammuttaa koneen.

Tietoja USB 3.0:sta

- USB 3.0 -yhteensopivat portit ovat sinisiä.
- Yhteensopiva USB 3.0- ja vanhempien laitteiden kanssa.
- Käytä USB 3.0 -laitteita parhaan suorituskyvyn takaamiseksi.
- Ne on määritelty USB 3.0 (SuperSpeed USB) -määritelmässä.

Oikea näkymä

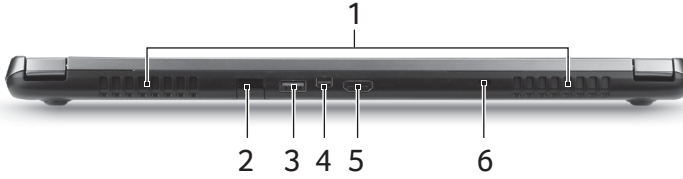

#	Kuvake	Kohta	Kuvaus
1		Kuuloke-/ kaiutinliitäntä	Liitäntä audiolaitteisiin (esim. kaiuttimet, kuulokkeet) tai mikrofonilla varustettuihin kuulokkeisiin.
2		SD-kortinlukija	Lukijaan käy yksi Secure Digital (SD tai SDHC) -kortti. <i>Kortti poistetaan korttipaikasta vetämällä se ulos.</i> <i>Osa kortista jää näkyviin tietokoneen ulkopuolelle. Älä vahingoita korttia.</i>
3		USB-portti	Liitäntä USB-laitteisiin.

Tietoja USB 3.0:sta

- USB 3.0 -yhteensopivat portit ovat sinisiä.
- Yhteensopiva USB 3.0- ja vanhempien laitteiden kanssa.
- Käytä USB 3.0 -laitteita parhaan suorituskyvyn takaamiseksi.
- Ne on määriteltä USB 3.0 (SuperSpeed USB) -määritelmässä.

Taustanäkymä

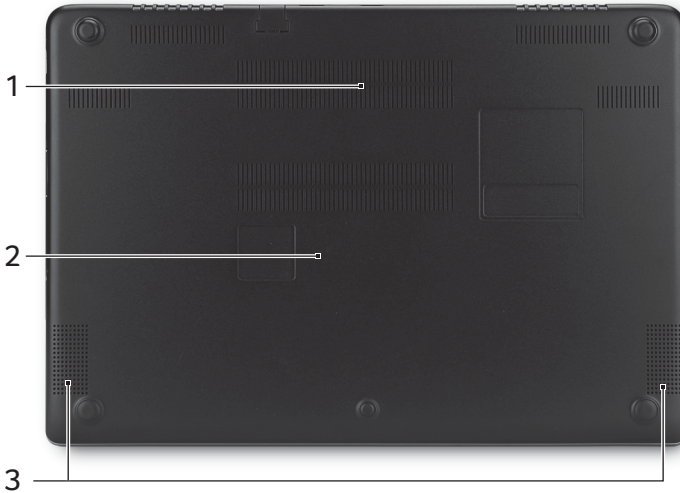

#	Kuvake	Kohta	Kuvaus
1		Tuuletusaukot ja jäähdytystuuletin	Jäähdyttävät tietokonetta. <i>Älä peitä tai tuki aukkoja.</i>
2		Ethernet (RJ-45) -portti	Liitäntä Ethernet 10/100/1000 - pohjaiseen verkkoon. <i>Avaa portti täysin painamalla reuna alas.</i>
3		USB-portti, jossa lataustoiminto virran ollessa sammutettuna	Liitäntä USB-laitteisiin.
		USB-portti	
4		Acer-muunninportti	Liitäntä Acer-muunninkaapelille, jolla liittäminen LAN-verkkoon, ulkoiseen näyttöön ja USB-laitteisiin on helppoa. <i>Saatavana on erilaisia kaapeleita. Kysy myyjältä, millainen kaapeli on yhteensopiva tietokoneesi kanssa.</i>
5		HDMI-liitäntä	Tukee korkealaatuisia digitaalisia videoliitäntöjä.
6		Kensington-lukon paikka	Liitäntä Kensington-yhteensopivaan tietokoneen turvalukkoon. <i>Kierrä tietokoneen turvalukon kaapeli kiinteään esineen, kuten pöydän tai lukitun laatikon kahvan ympärille. Syötä lukko uraan ja kierrä avainta varmistaaksesi lukon. Saatavana on myös avaimettomia malleja.</i>

Tietoja USB 3.0:sta

- USB 3.0 -yhteensopivat portit ovat sinisiä.
- Yhteensopiva USB 3.0- ja vanhempien laitteiden kanssa.
- Käytä USB 3.0 -laitteita parhaan suorituskyvyn takaamiseksi.
- Ne on määritelty USB 3.0 (SuperSpeed USB) -määritelmässä.

Pohjanäkymä

#	Kuvake	Kohta	Kuvaus
1		Tuuletusaukot ja jäähdytystuuletin	Jäähdyttävät tietokonetta. <i>Älä peitä tai tuki aukkoja.</i>
2		Akun nollausaukko	Nollaa tietokone työntämällä paperiliitin aukkoon ja painamalla neljän sekunnin ajan (sama kuin akun irrottaminen ja asentaminen paikalleen).
3		Kaiuttimet	Tuottaa stereoäänien ulostulon.

NÄPPÄIMISTÖN KÄYTTÖ

Näppäimistössä on täysikokoiset näppäimet ja sulautettu numeerinen näppäinryhmä, erillinen osoitin, lukitus sekä Windows-, toiminto- ja erikoisnäppäimet.

Lukitusnäppäimet ja sulautettu numeronäppäimistö

Näppäimistössä on kolme lukitusnäppäintä, jotka voi ottaa käyttöön ja pois käytöstä.

Lukitusnäppäin	Kuvaus
Caps Lock	Kun Caps Lock on käytössä, kaikki kirjoitetut aakkosmerkit ovat isoja kirjaimia.
Num Lock <Fn> + <F11>	Kun Num Lock on käytössä, sulautettu näppäimistö on numeerisessa tilassa. Näppäimet toimivat laskimena (mukana aritmeettiset operaattorit +, -, * ja /). Käytä tätä tilaa, kun haluat kirjoittaa runsaasti numeroita. Vielä parempi ratkaisu olisi liittää tietokoneeseen ulkoinen näppäimistö.
Scroll Lock <Fn> + <F12>	Kun Scroll Lock on käytössä, näytön kuva liikkuu yhden rivin verran ylös tai alas, kun painat ylös- tai alas-nuolinäppäimiä. Scroll Lock ei toimi joissakin sovelluksissa.

Sulautettu numeronäppäimistö toimii kuten työpöydän numeronäppäinryhmä. Numerot on merkitty pieninä näppäimien oikeaan yläkulmaan. Osoittimen ohjaussymboleja ei ole yksinkertaisuuden vuoksi merkitty näppäimiin.

Haluttu toiminta	Num Lock käytössä	Num Lock pois käytöstä
Sulautetun näppäimistön numeronäppäimet	Kirjoita numerot normaaliin tapaan.	

Haluttu toiminta	Num Lock käytössä	Num Lock pois käytöstä
Sulautetun näppäimistön osoittimen ohjausnäppäimet	Pidä <vaihtonäppäin> painettuna osoittimen ohjausnäppäinten käytön ajan.	Pidä <Fn>-näppäin painettuna osoittimen ohjausnäppäinten käytön ajan.
Näppäimistön päänäppäimet	Pidä <Fn>-näppäin painettuna, kun haluat kirjoittaa kirjaimia sulautetulla näppäimistöllä.	Kirjoita kirjaimet normaaliin tapaan.

Pikavalintanäppäimet

Tietokoneessa on pikavalintanäppäimet tai näppäinyhdistelmät sen useimpia säätöjä, kuten näyttöruudun kirkkautta sekä äänenvoimakkuutta varten.

Aktivoi pikavalintanäppäimet pitämällä <Fn>-näppäintä painettuna ja paina sitten pikavalintanäppäinyhdistelmän toista näppäintä.

Pikanäppäin	Kuvake	Toiminto	Kuvaus
<Fn> + <F3>		Lentokonetila	Sammuttaa tai ottaa käyttöön tietokoneen tietoliikennelaitteet. (Tietoliikennelaitteet voivat vaihdella mallista riippuen.)
<Fn> + <F4>		Lepotila	Siirtää tietokoneen lepotilaan.
<Fn> + <F5>		Näytön vaihto	Vaihtaa kuvälähdettä näyttöruudun, ulkoisen näytön (jos kytketty) ja molempien välillä.
<Fn> + <F6>		Näyttö pois	Sammuttaa näytön taustavalon virran säästämiseksi. Paina mitä tahansa näppäintä palataksesi normaalitilaan.

Pikanäppäin	Kuvake	Toiminto	Kuvaus
<Fn> + <F7>		Kosketus- alustan vaihtokytkin	Käynnistää ja sammuttaa sisäänrakennetun kosketusalustan.
<Fn> + <F8>		Kaiuttimien vaihtokytkin	Kytkee kaiuttimet käyttöön ja pois käytöstä.
<Fn> + <F9>		Näppäimistön taustavalo	Kytkee näppäimistön taustavalon päälle ja pois päältä. <i>Säätää myös taustavalon kirkkautta.</i>
<Fn> + <F11>	NumLk	Numeroiden lukitseminen	Ottaa sulautetun numeronäppäimistön käyttöön tai pois käytöstä.
<Fn> + <F12>	Scr Lk	Scroll Lock	Kytkee vierityksen lukituksen päälle ja pois päältä.
<Fn> + <▷>		Kirkkauden lisäys	Lisää näytön kirkkautta.
<Fn> + <◁>		Kirkkauden vähennys	Vähentää näytön kirkkautta.
<Fn> + <△>		Äänenvoi- makuuden lisäys	Lisää äänenvoimakkuutta.
<Fn> + <▽>		Äänenvoi- makuuden vähennys	Vähentää äänenvoimakkuutta.
<Fn> + <Home>		Toista/Tauko	Toista tai pysäytä valittu mediatiedosto.
<Fn> + <Pg Up>		Pysäytä	Pysäytä valitun mediatiedoston toistaminen.
<Fn> + <Pg Dn>		Edellinen	Palaa edelliseen mediatiedostoon.
<Fn> + <End>		Seuraava	Hyppää seuraavaan mediatiedostoon.

Windows-näppäimet

Näppäimistössä on kaksi näppäintä, joilla suoritetaan Windowsille ominaisia toimintoja.

Näppäin	Kuvaus
 Windows-näppäin	Yksin painettuna palaa Käynnistä-ruutuun tai viimeksi avoinna olleeseen sovellukseen. Sitä voidaan käyttää myös muiden näppäinten kanssa erikoistoimintojen suorittamiseen. Katso lisätietoja Windowsin Ohjeesta.
 Sovellusnäppäin	Tällä näppäimellä on sama vaikutus kuin hiiren oikealla näppäimellä; se avaa sovelluskohtaisen pikavalikon.

KOSKETUSALUSTA

Perusasiat kosketusalustasta

Kosketusalusta ohjaa ruudulla näkyvää nuolta (eli osoitinta). Kun liu'utat sormeasi kosketusalustalla, osoitin seuraa sormesi liikettä.

Paina kosketusalustan alapuolella olevan painikkeen oikeaa tai vasenta puolta tai napauta kosketusalustan pintaa, kun haluat tehdä valinta- ja suoritustoimintoja. Nämä kaksi aluetta vastaavat hiiren oikeaa ja vasenta painiketta.

Huomautus

Kosketusalusta on herkkä sormen liikkeille. Mitä kevyempi kosketus, sen parempi on osoittimen vaste. Pidä kosketusalusta ja sormesi kuivina ja puhtaina.

Peruseleet ohjaavat osoitinta:

- **Yhden sormen liu'utus:** Siirrä osoitinta liu'uttamalla sormeasi kosketusalustalla.
- **Yhden sormen napautus:** Valita haluamasi kohteen "napsauttamalla" sitä, eli painamalla kosketusalustaa tai napauttamalla sitä kevyesti sormella. "Kaksoisnapsautus" tehdään napauttamalla kosketusalustaa kahdesti peräkkäin.
- **Vedä:** Valitse tietyn alueen kaikki kohteet painamalla ja pitämällä valintapainikkeen vasenta puoliskoa tai napauttamalla kahdesti mitä tahansa kohtaa kosketusalustalla ja liu'uttamalla samalla toista sormeaa kosketusalustan pintaa pitkin.

Kosketusalustan käyttö

Windows 8.1 ja monet sovellukset tukevat moniliiketoimintoa, eli ne tunnistavat useammalla kuin yhdellä sormella tehdyt liikkeet.

Huomautus

Riippuu sovelluksesta, toimivatko moniliiketoiminnot kyseisessä sovelluksessa.

Näillä voit ohjata sovelluksia muutamilla yksinkertaisilla liikkeillä, kuten:

- **Pyyhkäise sisäänpäin reunasta:** Avaa Windowsin työkalut pyyhkäisemällä kosketusalustan keskustaa kohden oikealta, ylhäältä tai vasemmalta.
- **Pyyhkäise sisäänpäin oikeasta reunasta:** Vaihda oikopolkujen välillä.
- **Pyyhkäise sisäänpäin yläreunasta:** Vaihda sovelluskomentojen välillä.
- **Pyyhkäise sisäänpäin vasemmasta reunasta:** Siirry edelliseen sovellukseen.
- **Kahden sormen liu'utus:** Vieritä web-sivujen, asiakirjojen ja musiikin toistoluettelojen läpi asettamalla kaksi sormeaa kosketusalustalle ja siirtämällä niitä haluamaasi suuntaan.
- **Kahden sormen puristus:** Lähennä ja loitonna valokuvia, karttoja ja asiakirjoja yksinkertaisella peukalon ja etusormen liikkeellä.

PALAUTTAMINEN

Jos sinulla on ongelmia tietokoneesi kanssa ja usein kysytyjen kysymysten vastaukset (**katso Usein kysytyjä kysymyksiä sivulla 67**) eivät auta, voit 'palauttaa' tietokoneesi eli palauttaa sen aikaisempaan tilaan.

Tässä osassa esitellään tietokoneesi palautustyökalut. Acer tarjoaa työkalun nimeltä *Acer Recovery Management*, jolla voit luoda *palautusvarmuuskopion* tai *laiteohjaimien ja sovellusten varmuuskopion* sekä käynnistää palautustoiminnot käyttäen joko Windowsin työkaluja tai palautusvarmuuskopiota.

Huomautus

Acer Recovery Management on käytettävissä vain valmiiksi asennetussa Windows-käyttöjärjestelmässä.

Tärkeää

Suosittelemme, että luot Palautusvarmuuskopion sekä Laiteohjaimien ja sovellusten varmuuskopion mahdollisimman pian. Tietyissä tilanteissa täydellinen palauttaminen edellyttää USB-palautusvarmuuskopiota.

Palautusvarmuuskopion luominen

Jotta voit palauttaa tietokoneen USB-tallennuslevyltä, sinun on luotava palautusvarmuuskopio etukäteen. Palautusvarmuuskopio on täydellinen kopio tietokoneesi kiintolevystä, ja se sisältää Windowsin ja kaikki tehdasasennetut ohjelmistot ja laiteohjaimet. Tämä palautustapa palauttaa tietokoneen siihen tilaan, jossa se oli ostohetkellä, ja antaa mahdollisuuden säilyttää kaikki asetukset ja henkilökohtaiset tiedostot.

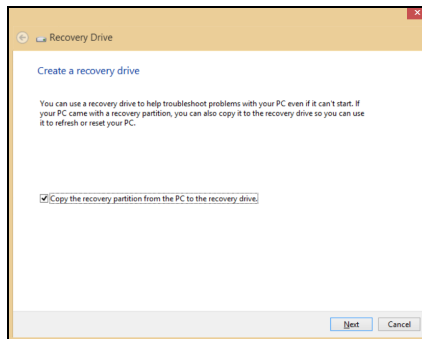
Huomautus

Koska palautusvarmuuskopio vaatii alustuksen jälkeen vähintään 16 Gt tallennustilaa, on suositeltavaa käyttää USB-asemaa, jonka koko on vähintään 32 Gt.

1. Kirjoita *Käynnistä*-ruutuun 'Palauttaminen' ja napsauta avautuvasta sovellusluettelosta **Acer Recovery Management**.

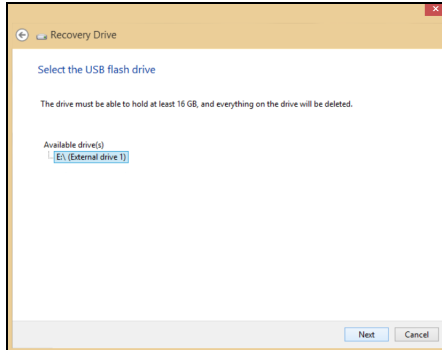
2. Napsauta **Luo varmuuskopio tehdasasetuksista**. *Palautettava asema* -ikkuna avautuu.

Varmista, että kohta **Kopioi varmuuskopioitavan osion sisältö varmuuskopioasemalle** on valittuna. Tällä tavalla saat täydellimmän ja turvallisimman varmuuskopion.

3. Liitä USB-asema tietokoneeseen ja napsauta **Seuraava**.

- *Koska palautusvarmuuskopio vaatii alustuksen jälkeen vähintään 16 Gt tallennustilaa, on suositeltavaa käyttää USB-asetmaa, jonka koko on vähintään 32 Gt .*

4. Näet varmuuskopioinnin etenemisen ruudulla.
5. Jatka prosessia kunnes se on tehty loppuun.
6. Kun olet luonut palautusvarmuuskopion, voit halutessasi poistaa palautustiedot tietokoneelta. Jos poistat tiedot, voit palauttaa tietokoneen vain USB-palautusvarmuuskopiosta ja jos kadotat tai tyhjennät USB-asetman, et pysty palauttamaan tietokonettasi.
7. Irrota USB-asetma ja merkitse se selvästi.

Tärkeää

Anna varmuuskopiolle kuvaava nimi, kuten "Windows-palautusvarmuuskopio". Säilytä varmuuskopiota turallisessa ja helposti muistettavassa paikassa.

Laiteohjainten ja sovellusten varmuuskopion luominen

Voit luoda Laiteohjainten ja sovellusten varmuuskopion, joka sisältää tietokoneesi tarvitsemat tehtaalla asennetut ohjelmistot ja laiteohjaimet käyttämällä joko USB-tallennusasemaa tai, jos tietokoneessasi on tallentava DVD-asema, yhtä tai useampaa tallennettavaa DVD-levyä.

1. Kirjoita *Käynnistä*-ruutuun 'Palauttaminen' ja napsauta avautuvasta sovellusluettelosta **Acer Recovery Management**.

2. Valitse **Create Drivers and Applications Backup (Luo laiteohjainten ja sovellusten varmuuskopio)**.

Liitä USB-asema paikalleen tai aseta tyhjä DVD-levy optiseen asemaan ja napsauta sitten **Seuraava**.

- Jos käytät USB-asemaa, varmista ennen jatkamista että sen tallennuskapasiteetti on riittävä.

- Jos käytät DVD-levyjä, ohjelmisto kertoo myös miten monta tyhjää tallennettavaa levyä tarvitset palautuslevyjen luontiin. Varmista ennen jatkamista, että käytössäsi on tarvittava määrä samanlaisia tyhjiä levyjä.

3. Aloita tiedostojen kopiointi napsauttamalla **Käynnistä**. Varmuuskopioinnin edistyminen näkyy näytöllä.

4. Jatka, kunnes prosessi on valmis:

- Jos käytät optisia levyjä, asema työntää jokaisen valmiin levyn ulos asemasta polton jälkeen. Poista levy asemasta ja merkitse se pysyvällä kynällä.
Jos prosessissa tarvitaan useita levyjä, aseta uusi levy asemaan sitä pyydettyä ja valitse **OK**. Jatka kunnes prosessi on valmis.
- Jos käytät USB-asemaa, irrota se tietokoneesta ja merkitse se selkeästi.

Tärkeää

Anna jokaiselle varmuuskopioille kuvaava nimi, kuten "Laiteohjaimien ja sovellusten varmuuskopio". Säilytä varmuuskopiota turvallisessa ja helposti muistettavassa paikassa.

Järjestelmän palauttaminen

Järjestelmän palauttaminen:

1. Tee pienet korjaukset.

Jos vain yksi tai kaksi ohjelmaa tai laitteiston osaa on lakannut toimimasta oikein, ongelma voi ratketa asentamalla ohjelma tai laiteajurit uudestaan.

Valmiiksi asennettujen sovellusten ja laiteohjaimien palauttamisesta saat lisätietoja kohdasta **katso Laiteohjaimien ja sovellusten asentaminen uudelleen sivulla 27**.

Ei-ennakkoon asennettujen ohjelmien ja ajureiden uudelleenasennusohjeita varten katso tuotteen dokumentaatiot tai tekniset ohjeet internetin tukisivustolta.

2. Palauta aikaisempaan järjestelmätilaan.

Jos ohjelmien tai ajureiden uudelleenasennus ei auta, voi ongelma ratketa palauttamalla järjestelmä aikaisempaan tilaan, jolloin kaikki toimii oikein.

Katso lisätietoja kohdasta **katso Aikaisempaan järjestelmävedokseen palaaminen sivulla 29**.

3. Nollaa käyttäjärjestelmäsi.

Jos mikään muu ei ole ratkaissut ongelmaasi ja haluat nollata järjestelmän mutta säilyttää omat tietosi, katso ohjeet kohdasta **katso Tietokoneen palauttaminen tehdasasetuksiin sivulla 30**.

4. Palauta järjestelmä tehdasasetuksiin.

Jos mikään muu ei auta ja haluat palauttaa tietokoneesi tehdasasetuksiin, katso lisätietoja kohdasta **katso Tietokoneen palauttaminen tehdasasetuksiin sivulla 30**.

Laiteohjaimien ja sovellusten asentaminen uudelleen

Vianhakuvaiheessa saatat joutua asentamaan tehtaalla ennakkoon asennetut sovellukset ja laiteohjaimet uudelleen. Voit asentaa ne uudelleen käyttäen joko kiintolevyä tai tekemääsi varmuuskopiota.

- Muut sovellukset - Jos palautat sovellusta, joka ei tullut asennettuna ennakkoon, sinun täytyy seurata kyseisen sovelluksen asennusohjeita.
- Uudet laiteohjaimet - Jos palautat laiteohjaimia, jotka eivät tulleet ennakkoon asennettuina, seuraa laitteen mukana toimitettuja ohjeita.

Jos palautat järjestelmän Windowsista ja käytät tietokoneellesi tallennettua palautustietoa:

1. Kirjoita Käynnistä-ruutuun 'Palauttaminen' ja napsauta avautuvasta sovellusluettelosta **Acer Recovery Management**.

2. Valitse **Reinstall Drivers or Applications (Asenna laiteohjaimet tai sovellukset uudelleen)**.

3. Avaa Acer Resource Centerin (Resurssikeskus) kohta Contents (Sisältö).

Kuvat ovat viitteellisiä.

4. Napsauta asennettavan kohdan **asennus** kuvaketta ja noudata sen jälkeen ruudulle tulevia ohjeita suorittaaksesi asennuksen loppuun. Toista tämä vaihe jokaisen asennettavan ohjaimen tai sovelluksen kohdalla.

Jos asennat uudelleen DVD-levyllä tai USB-asemalla sijaitsevasta laiteohjaimien ja sovellusten varmuuskopiosta:

1. Aseta **Laiteohjaimien ja sovellusten varmuuskopio** levyasemaan tai liitä se vapaaseen USB-liitäntään.

- Jos asetit DVD-levyn asemaan, odota kunnes **Acer Resource Center** käynnistyy.
- Jos **Acer Resource Center** ei käynnisty automaattisesti, paina *Windows-näppäin* + <E> ja kaksoisnapsauta optisen aseman kuvaketta.
- Jos käytät USB-asemaa, paina *Windows-näppäin* + <E> ja kaksoisnapsauta varmuuskopion sisältävää asemaa. Kaksoisnapsauta **ResourceCenter**-kohtaa.

2. Avaa Acer Resource Centerin (Resurssikeskus) kohta Contents (Sisältö).

Kuvat ovat viitteellisiä.

3. Napsauta asennettavan kohdan **asennus** kuvaketta ja noudata sen jälkeen ruudulle tulevia ohjeita suorittaaksesi asennuksen loppuun. Toista tämä vaihe jokaisen asennettavan ohjaimen tai sovelluksen kohdalla.

Aikaisempaan järjestelmävedokseen palaaminen

Microsoft System Restore ottaa säännöllisin väliajoin "kuvia" järjestelmän asetuksista ja säilyttää niitä palautuspisteinä. Useimmissa vaikeasti ratkaistavissa ohjelmaongelmatapauksissa voit palata yhteen näistä palautuspisteistä saadaksesi järjestelmään toimimaan taas.

Windows luo automaattisesti uuden palautuspisteen joka päivä ja myös joka kerta, kun asennat ohjelmia tai laiteohjaimia.

Huomautus

*Lisätietoja Microsoft System Restoresta saat aloitusnäytöstä kirjoittamalla "Ohje" ja valitsemalla sovellusluettelosta Ohje ja tuki. Kirjoita hakukenttään "Windowsin järjestelmän palauttaminen" ja paina **Enter**.*

Palautuspisteeseen palaaminen

1. Kirjoita *aloitusnäyttöön* "Ohjauspaneeli" ja valitse avautuvasta sovellusluettelosta **Ohjauspaneeli**.
2. Valitse **Järjestelmä ja suojaus** > **Toimintokeskus** ja valitse sitten ikkunan alareunasta **Palautus**.

3. Valitse **Avaa järjestelmän palauttaminen** ja sen jälkeen **Seuraava**.
4. Napsauta haluamaasi palautuskohtaa (aikaa, jolloin järjestelmä toimi oikein), valitse **Seuraava** ja sen jälkeen **Lopeta**.
5. Vahvistusikkuna avautuu. Valitse **Kyllä**. Järjestelmä palautuu käyttämäsi palautuspisteeseen. Prosessi voi kestää useita minuutteja ja saattaa käynnistää tietokoneen uudelleen.

Tietokoneen palauttaminen tehdasasetuksiin

Jos tietokoneessasi on ongelmia joita ei pysty ratkaisemaan muilla tavoin, saatat joutua asentamaan kaiken uudelleen, eli palauttamaan järjestelmän tehdasasetuksiin. Voit palauttaa käyttäen joko kiintolevyä tai tekemääsi varmuuskopiota.

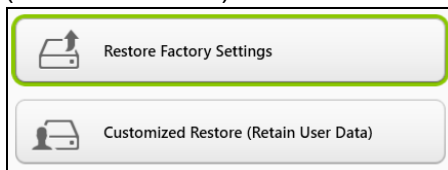
- Jos Windows toimii edelleen etkä ole poistanut varmuuskopiosiota, katso lisätietoja kohdasta **katso Palauttaminen Windowsista sivulla 30**.
- Jos Windows ei toimi, alkuperäinen kiintolevy on tyhjennetty tai tietokoneeseen on asennettu uusi kiintolevy, katso lisätietoja kohdasta **katso Palauttaminen palautusvarmuuskopiosta sivulla 33**.

Palauttaminen Windowsista

Käynnistä Acer Recovery Management:

- Kirjoita *aloitusnäyttöön* "Recovery" ja valitse avautuvasta sovellusluettelosta **Acer Recovery Management**.

Vaihtoehtoja on kaksi, **Restore Factory Settings (Palauta tehdasasetukset)** (Reset my PC) (Palauta tietokoneen oletusasetukset) tai **Customized Restore (Mukautettu palautus)** (Refresh my PC) (Siivoa tietokone).

Restore Factory Settings (Palauta tehdasasetukset) poistaa kaikki tiedot kiintolevyiltä ja asentaa Windowsin sekä tietokoneeseen tehtaalla asennetut sovellukset ja laiteohjaimet uudelleen. Jos pääset käsiksi kiintolevysi tärkeisiin tiedostoihin, tee niistä varmuuskopio nyt.

Katso Tehdasasetusten palauttaminen Acer Recovery Managementilla sivulla 31.

Customized Restore (Mukautettu palautus) yrittää säilyttää tiedostosi (käyttäjän tiedot), mutta asentaa ohjelmistot ja laiteohjaimet uudelleen. Tietokoneen hankinnan jälkeen asennetut ohjelmistot poistetaan (paitsi Windows Storesta hankittuja ei poisteta). **Katso Mukautettu palauttaminen Acer Recovery Managementilla sivulla 33.**

Tehdasasetusten palauttaminen Acer Recovery Managementilla

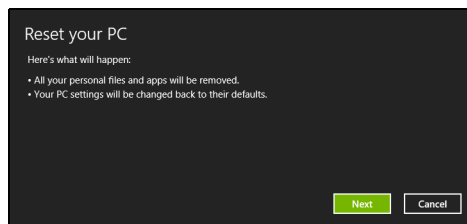
1. Valitse **Restore Factory Settings (Palauta tehdasasetukset)**.

Tärkeää

"Palauta tehdasasetukset" tyhjentää kaikki tiedostot kiintolevytäsi.

2. Palauta tietokoneen oletusasetukset -ikkuna avautuu.

Kuvat ovat viitteellisiä.

3. Valitse **Seuraava** ja sitten, miten tiedostot poistetaan:

- a. **Poista vain tiedostot** poistaa nopeasti kaikki tiedostot ennen tietokoneen palauttamista. Toiminto kestää noin 30 minuuttia.
- b. **Puhdista asema kokonaan** tyhjentää aseman täysin tiedostojen poistamisen jälkeen, jolloin tiedostoja ei voi tulevaisuudessa katsella. Aseman puhdistaminen kestää paljon pidempään, jopa viisi tuntia. Se on kuitenkin turvallisempi tapa, koska vanhat tiedostot poistetaan täysin.

4. Valitse **Palauta**.

5. Palautusprosessi aloittaa käynnistämällä tietokoneen uudestaan ja jatkaa sitten kopioimalla tiedostot kiintolevylle.
6. Kun palauttaminen on tehty, voit aloittaa tietokoneen käytön toistamalla ensimmäisen käyttöönoton yhteydessä tehdyt toimenpiteet.

Palauttaminen kiintolevyltä käynnistyksen aikana

1. Käynnistä tietokoneesi ja paina **<Alt> + <F10>** käynnistyksen aikana. Ruudulle tulee viesti, jossa sinua pyydetään valitsemaan näppäimistöasettelu.
2. Vaihtoehtoja on useita. Valitse **Troubleshoot (Vianmääritys)**.
3. Valitse joko **Refresh your PC (Siivoa tietokone)** tai **Reset your PC (Palauta tietokoneen oletusasetukset)**.

Huomautus

"Siivoa tietokone" on toiminto, jolla voit palauttaa tietokoneesi tehdasasetuksiin niin, että tiedostosi säilyvät tietokoneessa. "Palauta tietokoneen oletusasetukset" poistaa kaikki tiedostosi ja palauttaa kaikki tehdasasetukset.

4. Valitse **Next (Seuraava)**. Prosessi kestää useita minuutteja.

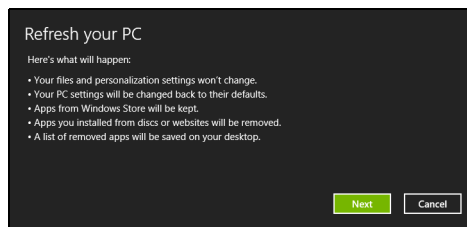

Mukautettu palauttaminen Acer Recovery Managementilla

1. Valitse **Customized Restore (Retain User Data)** (Mukautettu palautus (Säilytä käyttäjän tiedot)).

2. Siivoa tietokone -ikkuna avautuu.

Kuvat ovat viitteellisiä.

3. Napsauta **Seuraava** ja sitten **Päivitä**.

4. Palautusprosessi aloittaa käynnistämällä tietokoneen uudestaan ja jatkaa sitten kopioimalla tiedostot kiintolevylle. Prosessi kestää noin 30 minuuttia.

Palauttaminen palautusvarmuuskopiosta

Palauttaminen USB-asemassa olevasta palautusvarmuuskopiosta:

1. Etsi palautusvarmuuskopiosi.
2. Jos tietokoneessasi ei ole sisäistä näppäimistöä, varmista, että näppäimistö on liitetty tietokoneeseesi.
3. Liitä USB-asema tietokoneeseesi ja käynnistä tietokone.

4. Jos käynnistysvalikkoa ei ole jo otettu käyttöön, sinun pitää ottaa käyttöön *F12-käynnistysvalikko*:
  - a. Paina <**F2**>, kun käynnistät tietokoneen.
  - b. Valitse **päävalikko** vasemmalla ja oikealla nuolinäppäimellä.
  - c. Paina alanuolinäppäintä, kunnes **F12 Boot Menu (F12-käynnistysvalikko)** on valittuna ja paina sitten <**F5**>-näppäintä, jotta arvoksi tulee **Enabled (Käytössä)**.
  - d. Valitse **Exit (Poistu)** -valikko vasemmalla ja oikealla nuolinäppäimellä.
  - e. Riippuen tietokoneesi BIOS-tyypistä valitse joko **Save Changes and Exit (Tallenna muutokset ja poistu) tai Exit Saving Changes (Poistu ja tallenna muutokset)** ja paina Enter-näppäintä. Vahvista valitsemalla **OK** tai **Yes (Kyllä)**.
  - f. Tietokoneesi käynnistetään uudestaan.
5. Paina käynnistuksen aikana <**F12**>, jotta käynnistysvalikko avautuu. Käynnistysvalikosta voit valita, miltä laitteelta järjestelmä käynnistetään. Valitse USB-asema.
  - a. Valitse nuolinäppäimillä **USB Device (USB-laite)** ja paina sitten **Enter**.
  - b. Windows käynnistyy varmuuskopiolta tavallisen käynnistuksen sijaan.
6. Valitse näppäimistön tyyppi.
7. Valitse **Vianmääritys** ja valitse sitten käytettävä palautustyyppi:
  - a. Käynnistä Microsoft System Restore napsauttamalla **Advanced (Lisäasetukset)** ja **System Restore (Järjestelmän palauttaminen)**: Microsoft System Restore ottaa säännöllisin väliajoin "kuvia" järjestelmän asetuksista ja tallentaa ne palautuspisteiksi. Useimmissa vaikeasti ratkaistavissa ohjelmaongelmatapauksissa voit palata yhteen näistä palautuspisteistä saadaksesi järjestelmään toimimaan taas.

b. Aloita palautusprosessi valitsemalla **Reset your PC (Palauta tietokoneen oletusasetukset)**:

Palauta tietokoneen oletusasetukset poistaa kaikki tiedot kiintolevyllä ja asentaa Windowsin sekä tietokoneeseen tehtaalla asennetut sovellukset ja laiteohjaimet uudelleen. Jos pääset käsiksi kiintolevyysi tärkeisiin tiedostoihin, tee niistä varmuuskopio nyt. **Katso PC-tietokoneen palauttaminen palautusvarmuuskopiosta sivulla 35.**

c. Aloita siivousprosessi valitsemalla **Refresh your PC (Siivoa tietokone)**:

Siivoa tietokone -toiminto yrittää säilyttää tiedostosi (käyttäjän tiedot), mutta asentaa ohjelmistot ja ajurit uudelleen. Tietokoneen hankinnan jälkeen asennetut ohjelmistot poistetaan (paitsi Windows Storesta hankittuja ei poisteta). **Katso PC-tietokoneen päivittäminen palautusvarmuuskopiosta sivulla 36.**

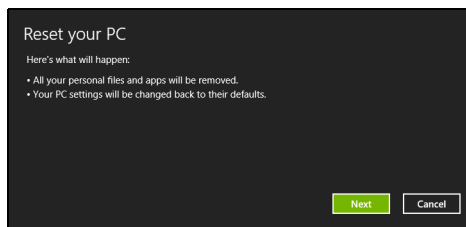
PC-tietokoneen palauttaminen palautusvarmuuskopiosta

Tärkeää

Tietokoneen oletusasetusten palauttaminen tyhjentää kaikki tiedostot kiintolevyttäsi.

1. **Palauta tietokoneen oletusasetukset** -ikkuna avautuu.

Kuvat ovat viitteellisiä.

2. Valitse **Seuraava**.

3. Valitse palautettava käyttöjärjestelmä (tavallisesti vaihtoehtoja on vain yksi).

4. Valitse, haluatko säilyttää kiintolevyille tehdyt muutokset:

a. Jos olet poistanut palautusosion tai muuten muuttanut kiintolevyn osioita ja haluat säilyttää muutokset, valitse **Ei**.

b. Jos haluat palauttaa tietokoneesi täydellisesti tehdasasetuksiin, valitse **Kyllä**.

5. Valitse, miten haluat poistaa tiedostosi:

a. **Poista vain tiedostot** poistaa nopeasti kaikki tiedostot ennen tietokoneen palauttamista. Toiminto kestää noin 30 minuuttia.

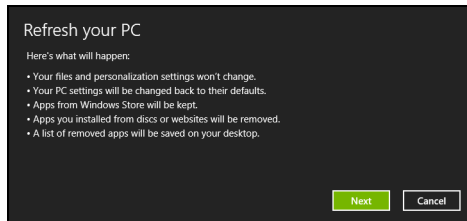
b. **Puhdista asema kokonaan** tyhjentää aseman täysin tiedostojen poistamisen jälkeen, jolloin tiedostoja ei voi tulevaisuudessa katsella. Aseman puhdistaminen kestää paljon pidempään, jopa viisi tuntia. Se on kuitenkin turvallisempi tapa, koska vanhat tiedostot poistetaan täysin.

6. Valitse **Palauta**.

7. Kun palauttaminen on tehty, voit aloittaa tietokoneen käytön toistamalla ensimmäisen käyttöönoton yhteydessä tehdyt toimenpiteet.

PC-tietokoneen päivittäminen palautusvarmuuskopiosta

1. **Siivoa tietokone** -ikkuna avautuu.

2. Valitse **Next (Seuraava)**.

3. Valitse palautettava käyttöjärjestelmä (tavallisesti vaihtoehtoja on vain yksi).

4. Napsauta **Päivitä**.

5. Palautusprosessi aloittaa käynnistämällä tietokoneen uudestaan ja jatkaa sitten kopiaamalla tiedostot kiintolevylle. Prosessi kestää noin 30 minuuttia.

INTERNET-YHTEYDEN MUODOSTAMINEN

Huomautus

Tämä osa ei ehkä koske tietokonettasi.

Tässä luvussa on perustiedot eri yhteystyypeistä ja internet-yhteyden muodostamisesta. Katso lisätietoja kohdasta **Verkkoyhteydet sivulla 82**.

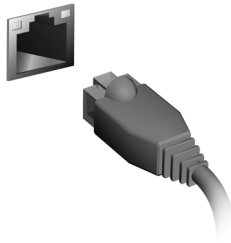
Kaapeliyhteys

Kiinteä verkkotoiminto

Tietokoneen kiinteä verkkotoiminto helpottaa kaapeliyhteyden muodostamista.

Tämä edellyttää kuitenkin, että internet-palveluntarjoaja (yleensä puhelin- tai kaapeli-TV-yhtiö) asentaa internet-yhteyden kotiin tai toimistoosi. Internet-palveluntarjoaja asentaa reitittimen, jolla voit muodostaa yhteyden internetiin.

Tämän jälkeen sinun tarvitsee vain kytkeä verkkokaapelin tietokoneen ja reitittimen välille. (Katso alla oleva kuva.) Voit nyt muodostaa yhteyden.

Langaton yhteys

Yhteys langattomaan lähiverkkoon

Langaton lähiverkko (WLAN) on *paikallinen verkko*, johon voidaan yhdistää useita tietokoneita ilman kaapeleita. Voit käyttää Internetiä kun olet ensin muodostanut WLAN-yhteyden. Voit myös jakaa tiedostoja, laitteiden sisältöjä ja jopa internet-yhteyden.

Varoitus

Langattomien laitteiden käyttäminen lentokoneessa voi olla kiellettyä. Katkaise langattomien laitteiden virta ennen lentokoneeseen astumista, sillä niiden signaali voi häiritä lentokoneen tärkeitä laitteita. Se voi myös olla laitonta. Kytke virta tietokoneen langattomiin laitteisiin vasta, kun lentokoneen henkilökunta antaa siihen luvan.

Tietokoneen langaton yhteys käynnistetään oletuksena. Windows havaitsee ja näyttää käytettävissä olevat langattomat verkot. Valitse verkko ja anna tarvittaessa salasana.

Kannettavissa Acer-tietokoneissa on *lentokonetilänappäin*, jolla verkkoyhteys voidaan nopeasti ja helposti ottaa käyttöön ja poistaa käytöstä. Verkkoyhteyksien hallinnassa voit ottaa verkkoyhteyden käyttöön ja poistaa sen käytöstä sekä hallita verkkoyhteyden kautta jaettavia tietoja. Kirjoita *aloitusnäytössä* 'wireless' ja valitse **Yhdistä** tai **Vaihda Wi-Fi-asetukset**. Voit myös avata Internet Explorerin ja seurata näyttöön tulevia ohjeita.

Huomautus

Lisätietoja internet-yhteyden muodostamisesta saat internet-palveluntarjoajalta tai reitittimen käyttöohjeista.

Yhteys 3G-verkkoon

Jos tietokoneessa on SIM-korttipaikka, voit muodostaa internet-yhteyden matkapuhelimen 3G-verkon kautta. Tämä edellyttää yhteensopivaa SIM-korttia ja datasiirtosopimusta matkapuhelinoperaattorin kanssa.

Huomautus

Lisätietoja internet-yhteydestä 3G-verkon kautta saat matkapuhelinoperaattoriltasi.

BLUETOOTH-YHTEYDEN KÄYTTÄMINEN

Bluetooth on teknologia, jolla voit siirtää tietoa langattomasti lyhyen matkan päässä toisistaan sijaitsevien eri laitteiden välillä. Bluetooth-yhteensopivia laitteita ovat mm. tietokoneet, matkapuhelimet, tabletit, langattomat kuulokkeet ja näppäimistöt.

Ennen Bluetoothin käyttöä sinun on varmistettava seuraavat asiat:

1. Bluetooth on käytössä molemmissa laitteissa.
2. Laitteista on muodostettu "laitepari" (tai ne ovat yhteydessä toisiinsa).

Bluetoothin ottaminen käyttöön ja poistaminen käytöstä

Bluetooth-sovittimen on oltava käytössä molemmissa laitteissa. Tietokoneessasi se saattaa olla ulkoinen kytkin, ohjelmistoasetus tai erillinen USB-liittimeen liitetty Bluetooth-sovitin (jos tietokoneessa ei ole sisäistä Bluetooth-sovitinta).

Huomautus

Katso lisätietoja laitteen Bluetooth-sovittimen käytöstä laitteen käyttöohjeista.

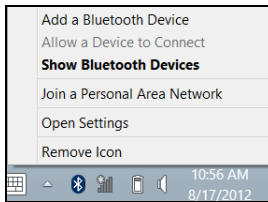
Bluetoothin käyttöönotto Windows 8.1:ssa

Bluetooth on oletuksena pois käytöstä. Tietokoneen Bluetooth-sovitin otetaan käyttöön seuraavasti:

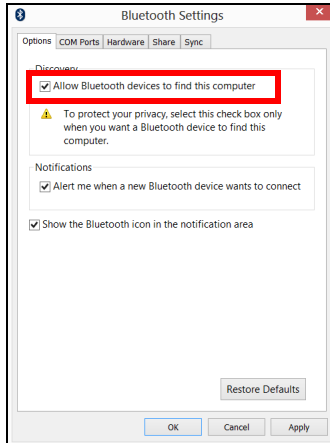
1. Avaa oikopolkupalkki ja valitse **Asetukset > Muuta tietokoneen asetuksia > Langaton** tai paina *Windows-näppäin* + **<W>** ja kirjoita "*Langaton*". Valitse tuloksista **Langaton**.
2. Napsauta kytkintä kohdan **Bluetooth** vierestä ottaaksesi sen käyttöön tai poistaaksesi sen käytöstä.

3. Napsauta sitten Bluetooth-kuvaketta työpöydän ilmoitusalueelta ja valitse **Avaa asetukset**.

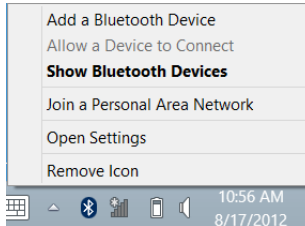
4. Valitse valintaruutu **Salli Bluetooth-laitteille tämän tietokoneen havaitseminen**, sitten **Käytä** ja lopuksi **OK**.

Bluetooth-laitteen lisääminen

Jokaisen uuden laitteen ja tietokoneen Bluetooth-sovittimen välille on ensin luotava "laitepari". Tämä merkitsee sitä, että se tunnistetaan ennen käyttöä turvallisuussyistä. Pari on muodostettava vain kerran. Sen jälkeen molempien laitteiden Bluetooth-sovittimen kytkeminen päälle muodostaa yhteyden niiden välille.

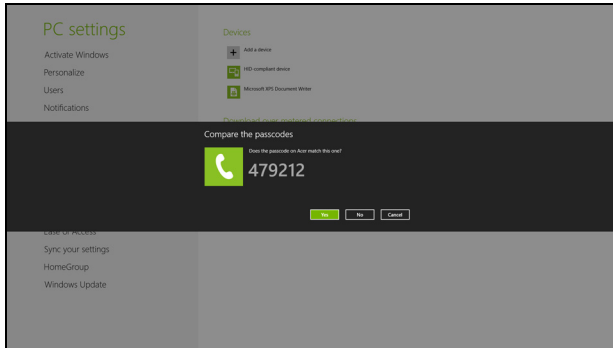
Napsauta Bluetooth-kuvaketta ilmoitusalueelta ja valitse **Lisää Bluetooth-laite**.

Napsauta haluamaasi lisättävää laitetta.

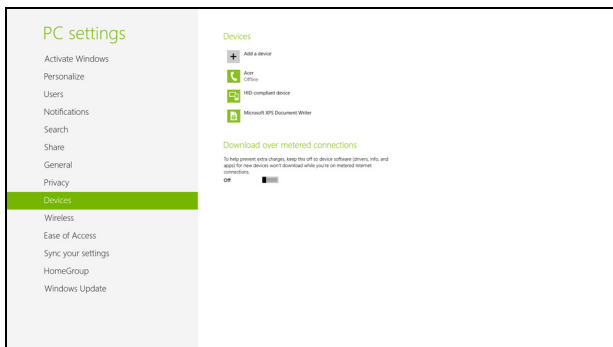
Tietokoneesi näyttää koodin, jonka pitää olla sama kuin laitteessa näkyvä koodi. Valitse **Kyllä**. Hyväksy laitepari toisesta laitteesta.

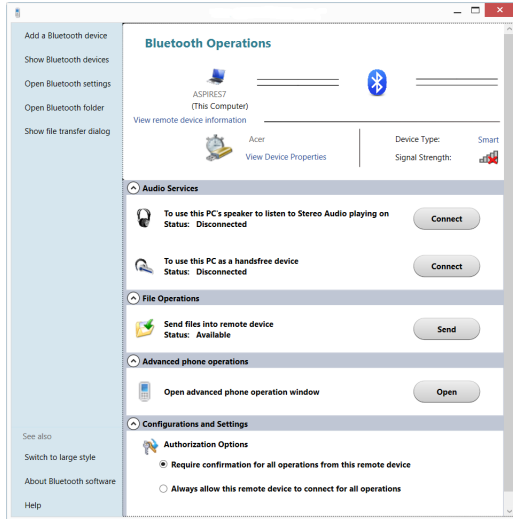
Huomautus

Joissakin vanhempaa Bluetooth-tekniologiaa käyttävissä laitteissa pitää antaa PIN-koodi molempiin laitteisiin. Jos laitteessa ei ole tapaa syöttää salasanaa (kuten esimerkiksi kuulokkeet), salasana on valmiiksi koodattu laitteeseen (yleensä "0000" tai "1234"). Katso lisätietoja laitteen käyttöohjeista.

Laitteesi näkyy laiteluettelossa, kun laitepari on muodostettu. Avaa **Ohjauspaneeli**, siirry kohtaan **Laitteisto ja äänet** ja valitse **Näytä laitteet ja tulostimet**. Napsauta laitetta oikeanpuoleisella painikkeella ja valitse **Lisätoiminnot > Kytke toimintoikkunaan**.

Toimintoikkunassa voit toistaa musiikkia ja ääntä laitteeltasi tietokoneen kautta, lähettää tiedostoja laitteelle ja muuttaa Bluetooth-asetuksia.

Tietokoneesi ja tietojen pitäminen turvallisina...

Tästä osiosta löydät:

- Miten tietokone suojataan
- Salasanojen määrittäminen
- Miten voit valmistautua matkustamiseen
- Miten saat akun kestävämmän mahdollisimman pitkään

BIOS-SOVELLUS

BIOS-sovelluksen avulla voit muuttaa ja katsella tietokoneesi BIOS-asetuksia (Basic Input/Output System; BIOS).

Tietokoneesi asetukset on valmiiksi määritetty ja optimoitu, joten sinun ei ole pakko suorittaa tätä sovellusta. Jos kuitenkin kohtaat ongelmia tai haluat muuttaa asetuksia, on sinun käynnistettävä BIOS-sovellus.

BIOS-sovellus käynnistetään painamalla näppäintä <F2> tietokoneen käynnistymisen aikana tehtävän POST-testin (Power-On Self-Test) aikana, kun näytöllä näkyy tietokoneen logo.

Käynnistyssekvenssi

Jos haluat muuttaa käynnistyssekvenssiä BIOS-sovelluksessa, avaa BIOS-sovellus ja valitse **Boot** (Käynnistys) näytön yläreunan valikoista.

Salasanojen määrittäminen

Jos haluat ottaa käynnistyssalasanan käyttöön, avaa BIOS-sovellus ja valitse **Security** (Suojaus) näytön yläreunan valikoista. Etsi kohta **Password on boot:** (Salasana käynnistettäessä:) ja ota se käyttöön näppäimillä <F5> ja <F6>.

TIETOKONEEN SUOJAAMINEN

Tietokoneesi on arvokas hankinta, josta on syytä pitää huolta. Opettele käyttämään tietokoneesi turvalaitteita.

Laitteisto- ja ohjelmistoturvatoinnot, lukitukset ja salasanat, suojaavat tietokonettasi.

Tietokoneen turvalukon käyttäminen

Tietokoneessa on Kensington-yhteensopiva turvalukon paikka turvalukolle.

Kierrä lukon kaapeli jonkin paikoillaan pysyvän esineen, kuten pöydän tai lukitun laatikon kädensijan ympäri. Paina lukko paikalleen ja lukitse se kiertämällä avainta. Saatavana on myös joitakin avaimettomia lukkoja.

Salasanojen käyttö

Salasanat suojaavat tietokonettasi luvattomalta käytöltä. Voit asettaa salasanoilla tietokoneeseesi useita suojaustasoja:

- Valvojan salasana estää BIOSin luvattoman käytön. Kun salasana on annettu, se vaaditaan BIOSiin pääsemiseen. **Katso Salasanojen määrittäminen sivulla 46.**
- Käyttäjän salasana suojaa tietokonettasi luvattomalta käytöltä. Yhdistä salasanan käyttö ja salasanan tarkistukset käynnistettäessä sekä jatkettaessa valmiustilasta (jos käytettävissä) parhaan turvallisuustason takaamiseksi.
- Käynnistyssalasana suojaa tietokonettasi luvattomalta käytöltä. Yhdistä salasanan käyttö ja salasanan tarkistukset käynnistettäessä sekä jatkettaessa valmiustilasta (jos käytettävissä) parhaan turvallisuustason takaamiseksi.

Tärkeää

Älä unohda valvojan salasanaa! Jos unohdat salasanasasi, ota yhteyttä tietokoneen myyjään tai valtuutettuun huoltoedustajaan.

Salasanojen syöttäminen

Kun salasana on määritetty, näytön keskelle ilmestyy ikkuna, jossa salasanaa kysytään.

- Salasanaa kysyvä ruutu avautuu mennessäsi BIOS-sovellukseen, kun valvojan salasana on asetettu.
- Kirjoita Valvojan salasana ja paina <Enter> päästäksesi BIOS-apuohjelmaan. Jos annat väärän salasanan, ruudulle ilmestyy varoitus. Yritä uudelleen ja paina <Enter>.
- Kun käyttäjän salasana on asetettu ja valinta Salasana käynnistettäessä on valittu, ilmestyy ruutu käynnistettäessä.
- Kirjoita Käyttäjän salasana ja paina <Enter> aloittaaksesi tietokoneen käytön. Jos annat väärän salasanan, ruudulle ilmestyy varoitus. Yritä uudelleen ja paina <Enter>.

Tärkeää

Voit kirjoittaa salasanan kolme kertaa. Jos annat salasanan kolme kertaa väärin, järjestelmä menee lukkoon. Pidä virtapainiketta painettuna neljän sekunnin ajan, kunnes tietokone sammuu. Käynnistä tietokone ja yritä uudelleen.

VIRRANHALLINTA

Tietokoneessa on sisäinen virranhallintajärjestelmä, joka valvoo koneen virrankäyttöä. Virrankäyttö viittaa seuraavien laitteiden toimintaan: näppäimistö, hiiri, kiintolevy, tietokoneeseen liitetyt lisälaitteet ja näyttömuisti. Jos näitä laitteita ei käytetä tiettyyn aikaan, tietokone sammuttaa jotkin tai kaikki näistä laitteista automaattisesti virrankäytön vähentämiseksi.

Virransäästö

Nopean käynnistymisen poistaminen käytöstä

Tietokoneessasi on nopean käynnistymisen toiminto, mutta se käyttää hieman virtaa käynnistyssignaalin valvontaan. Valvonta vähentää tietokoneen akun varausta hitaasti.

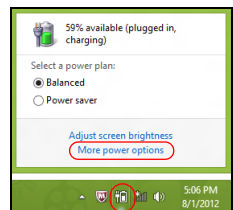
Jos haluat pienentää tietokoneesi virrankulusta ja ympäristövaikutuksia, ota nopea käynnistys pois käytöstä:

Huomautus

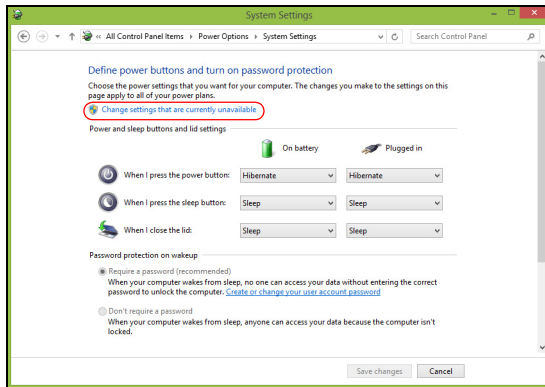
Jos nopea käynnistys ei ole käytössä, tietokone herää lepotilasta hitaammin. Tietokone ei myöskään käynnisty silloin, kun se saa käynnistyssignaalin verkon kautta (Wake on LAN).

1. Avaa työpöytä.
2. Napsauta **Virtavalinnat** ilmoitusalueelta.
3. Valitse **Enemmän virtavalintoja**.

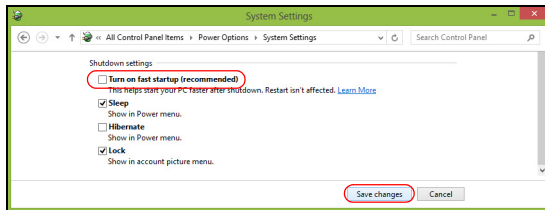

4. Valitse kohta **Valitse virtapainikkeiden toiminnot**.

5. Avaa Sammutusasetukset valitsemalla **Muuta asetuksia, jotka eivät ole käytettävissä nyt.**

6. Vieritä alaspäin ja poista valinta kohdasta **Ota käyttöön nopea käynnistys.**

7. Valitse **Tallenna muutokset.**

AKKU

Tietokoneessa on sisäinen litiumakku, jolla tietokone toimii pitkään latauskertojen välillä.

Akun ominaisuudet

Akku ladataan aina kun liität tietokoneen verkkolaitteeseen. Akku latautuu myös tietokoneen käytön aikana. Akku latautuu kuitenkin nopeammin, jos tietokone on sammutettu.

Akku on kätevä, kun olet matkoilla tai kun käytettävissä ei ole sähköä.

Akun lataaminen

Kytke verkkosovitin tietokoneeseen ja pistorasiaan. Voit käyttää tietokonetta verkkovirralla akun latautuessa. Akku latautuu kuitenkin nopeammin, jos tietokone on sammutettu.

Huomautus

Suosittellemme, että lataat akun ennen työpäivän lopettamista. Akun lataaminen matkustamista edeltävänä yönä mahdollistaa tietokoneen käynnistämisen seuraavana päivänä täysin ladatulla akulla.

Uuden akun käyttöönotto

Ennen uuden akun käyttöä se on otettava käyttöön seuraavien ohjeiden mukaan:

1. Kytke verkkosovitin tietokoneeseen ja lataa akku.
2. Käynnistä tietokone ja saata käyttöjärjestelmän asennus loppuun.
3. Irrota verkkolaite.
4. Anna tietokoneen toimia akulla.
5. Kytke verkkolaite takaisin tietokoneeseen ja anna akun latautua täyteen.

Samoja ohjeita noudattaen lataa ja pura akku kolme kertaa.

Noudata näitä ohjeita aina, kun otat käyttöön uuden akun tai kun akku on ollut käyttämättä pitkään.

Varoitus

Älä altista akkua alle 0 °C tai yli 45 °C lämpötiloille. Äärimmäiset lämpötilat saattavat vahingoittaa akkua.

Noudattamalla näitä ohjeita varmistut siitä, että akku vastaanottaa aina mahdollisimman paljon varausta. Jos akkua käsitellään väärin, se ei varaudu täyteen ja kestoikä lyhenee.

Akun kestoikään vaikuttavat myös seuraavat seikat:

- Tietokoneen jatkuva käyttäminen verkkovirralla.
- Akkua ei pureta tyhjäksi ja ladata täyteen yllä kuvatulla tavalla.
- Jatkuva käyttö. Mitä enemmän käytät akkua, sitä nopeammin se kuluu loppuun. Sisäisen akun kestoikä on noin 1 000 lataus- ja purkukertaa.

Akun kestoian optimointi

Optimoimalla akun kestoikää akku kestää kauemmin, toimii paremmin ja parantaa latauksen hyötysuhdetta. Suosittelemme, että noudatat seuraavia ohjeita:

- Käytä verkkovirtaa aina kun mahdollista ja säästä akkua tilanteisiin, jolloin sähköä ei ole.
- Irrota ulkoiset laitteet tietokoneesta kun et käytä niitä (esim. USB-levyasema), sillä ne saattavat kuluttaa virtaa silloinkin, kun niitä ei käytetä.
- Säilytä PC-tietokoneesi viileässä ja kuivassa paikassa. Suositeltava lämpötila on 10 °C - 30 °C. Korkeammat lämpötilat lisäävät akun purkautumisnopeutta.
- Liiallinen lataaminen lyhentää akun kestoikää.
- Pidä hyvää huolta tietokoneen verkkolaitteesta ja akusta.

Akun varaustilan tarkistaminen

Varaustilamittari näyttää akun varaustilan. Siirrä kursori tehtäväpalkin akun kuvakkeen päälle niin näet varaustilan.

Alhaisen varaustilan varoitus

Tarkkaile varaustilamittaria käyttäessäsi akun virtaa.

Tärkeää

Kytke verkkolaite tietokoneeseen heti kun tietokone antaa alhaisen varaustilan varoituksen. Jos akun varaus loppuu täysin ja tietokone sammuu, saatat menettää tallentamattomat tiedot.

Kun alhaisen varaustilan varoitus tulee, suositeltu toimenpide riippuu tilanteesta:

Tilanne	Suosittelut toimenpide
Verkkolaite ja verkkovirta ovat käytettävissä.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kytke verkkolaite tietokoneeseen ja pistorasiaan. 2. Tallenna kaikki avoinna olevat tiedostot. 3. Jatka työskentelyä. <p>Sammuta tietokone, jos haluat akun latautuvan nopeasti.</p>
Verkkolaitetta tai verkkovirtaa ei ole käytettävissä.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tallenna kaikki avoinna olevat tiedostot. 2. Sulje kaikki sovellukset. 3. Sammuta tietokone.

MATKUSTAMINEN TIETOKONEEN KANSSA

Tässä osassa annetaan tietokoneen kanssa matkustamiseen ja sen matkalla käyttämiseen liittyviä ohjeita.

Tietokoneen irrottaminen pöytätietoneesta

Noudata näitä ohjeita kun irrotat tietokoneeseesi kytketyt ulkoiset lisälaitteet:

1. Tallenna kaikki avoimet tiedostot.
2. Poista levyt optisesta asemasta.
3. Sammuta tietokone tai aseta se lepo- tai horrostilaan.
4. Sulje tietokoneen kansi.
5. Irrota kaapeli verkkolaitteesta.
6. Irrota ulkoisen näppäimistön, osoitinlaitteen, tulostimen, näytön ja muiden ulkoisten laitteiden kaapelit.
7. Avaa Kensington-lukko, jos käytät sellaista tietokoneen lukitsemiseksi.

Tietokoneen siirtäminen

Jos siirryt vain lyhyitä matkoja, esimerkiksi toimistostasi kokoushuoneeseen.

Tietokoneen valmistelu

Anna tietokoneen mennä lepotilaan sulkemalla sen kansi ennen tietokoneen siirtämistä. Nyt voit siirtää koneen mihin tahansa turvallisesti. Tietokone herää lepotilasta, kun avaat sen kannen ja tarvittaessa painat ja vapautat virtapainikkeen.

Jos viet tietokoneen kauemmaksi, kuten esimerkiksi toiseen toimistoon tai toiseen rakennukseen, voit sammuttaa tietokoneen:

Paina *Windows-näppäin* + <C> ja valitse **Asetukset** > **Virta** ja napsauta **Sammuta**

Tai:

Voit siirtää tietokoneen lepotilaan painamalla <Fn> + <F4> tai sulkemalla näytön.

Kun haluat käyttää tietokonetta uudelleen, avaa näyttö ja tarvittaessa painat ja vapautat virtapainikkeen.

Huomautus

Tietokone saattaa mennä valmiustilaan tai syvään uneen oltuaan lepotilassa tietyn aikaa.

Mitä viedä kokouksiin

Jos kokouksesi on suhteellisen lyhyt, et todennäköisesti tarvitse muuta kuin tietokoneesi. Jos kokouksesi on pidempi, tai jos akku ei ole täysin ladattu, voit ottaa verkkolaitteen mukaasi, jotta voit liittää tietokoneen sähköverkkoon kokoushuoneessa.

Jos kokoushuoneessa ei ole pistorasiaa, voit vähentää virrankulutusta siirtämällä tietokoneen lepotilaan, kun et tarvitse sitä. Paina <Fn> + <F4> tai sulje näytön kansi, kun et käytä tietokonetta.

Tietokoneen vieminen kotiin

Kun siiryt toimistolta kotiin tai kotoa toimistolle.

Tietokoneen valmistelu

Kun olet irrotanut tietokoneesi ulkoisista lisälaitteista, valmistelet tietokoneesi seuraavien ohjeiden mukaan ennen sen siirtämistä:

- Varmista, että olet poistanut kaikki poistettavat levyt ja optiset levyt asemista. Jos näin ei tehdä, asema saattaa vaurioitua.
- Pakkaa tietokone suojakoteloon, jotta se ei vaurioiduu.

Varoitus

Vältä pakkaamasta tietokonetta siten, että jokin painaa sen kantta. Kannen painaminen saattaa vahingoittaa näyttöä.

Mitä ottaa mukaan

Jos sinulla ei ole kotona vielä mitään tietokoneen laitteita, muista ottaa seuraavat laitteet mukaasi:

- Verkkolaite ja verkkojohto.
- Painettu *Asetusopas*.

Huomioitavaa

Noudata seuraavia ohjeita suojataksesi tietokonetta matkustamisen aikana:

- Pyri välttämään lämpötilanmuutoksia pitämällä tietokone tasaisessa lämpötilassa.
- Jos joudut pysähtymään pitkäksi aikaa etkä voi ottaa konetta mukaasi, jätä se auton tavaratilaan, jotta se ei kuumene liikaa.
- Lämpötilan ja kosteuden muutokset saattavat aiheuttaa kondensoitumista. Anna tietokoneen tasaantua huoneenlämpötilaan ja tarkista, ettei näytöllä ole kondensaatiota ennen koneen virran kytkemistä. Jos lämpötilaero on yli 10 °C, anna tietokoneen lämmitä hitaasti huoneenlämpötilaan. Jos mahdollista, anna tietokoneen lämpötilan tasaantua puolen tunnin ajan tilassa, jonka lämpötila on ulkoilman ja huoneenlämpötilan välillä.

Kotitoimiston rakentaminen

Jos käytät tietokonettasi usein kotona, saattaa olla syytä hankkia kotiin toinen verkkolaite. Näin välttyt verkkolaitteen kantamiselta kodin ja toimiston välillä.

Jos käytät tietokonettasi pitkiä aikoja kotona, haluat ehkä hankkia kotiin myös toisen hiiren, näytön ja näppäimistön.

Tietokoneen ottaminen mukaan matkalle

Tärkeää

Tarkista lentoyhtiöltä, liittykö litiumakkujen kuljettamiseen erikoisvaatimuksia.

Kun matkustat pitkiä matkoja, esimerkiksi toiseen rakennukseen tai toiselle paikkakunnalle.

Tietokoneen valmistelu

Valmistele tietokone samalla tavalla kuin jos olisit viemässä sen kotiin. Varmista, että tietokoneen akku on ladattu. Lentokentän turvallisuushenkilöt saattavat vaatia sinun käynnistämään koneen turvatarkastuksessa.

Mitä ottaa mukaan

Ota mukaasi seuraavat laitteet:

- Verkkolaite
- Käytettävien tulostimien laiteohjaimet, jos aiot käyttää toisia tulostimia

Huomioitavaa

Tietokoneen kotiin viemistä koskevien ohjeiden lisäksi noudata seuraavia ohjeita matkustaessasi kauemmas:

- Kuljeta tietokonetta aina käsimatkatavarana.
- Jos mahdollista, anna turvatarkastajien tarkastaa kone käsin. Lentokenttien röntgenlaitteet ovat turvallisia, mutta älä laita konetta metallinpaljastimen läpi.

Tietokoneen ottaminen mukaan kansainväliselle matkalle

Tärkeää

Tarkista lentoyhtiöltä, liittykö litiumakkujen kuljettamiseen erikoisvaatimuksia.

Kun siirryt maasta toiseen.

Tietokoneen valmistelu

Valmistele tietokoneesi kuten mille tahansa muullekin matkalle.

Mitä ottaa mukaan

Ota mukaasi seuraavat laitteet:

- Verkkolaite.
- Verkkojohto, joka sopii matkakohteesi pistorasioihin.
- Käytettävien tulostimien laiteohjaimet, jos aiot käyttää toisia tulostimia.
- Ostotodistus siltä varalta, että joudut näyttämään sen tullivirkailijoille.
- Kansainvälinen takuutodistus.

Huomioitavaa

Valmistele tietokoneesi kuten mille tahansa muullekin matkalle.

Lisäksi seuraavat ohjeet saattavat olla ulkomaanmatkalla hyödyksi:

- Kun matkustat toiseen maahan, varmista, että verkkolaite ja verkkojohto sopivat matkustuskohteen jännitteelle ja pistorasioille. Jos näin ei ole, hanki sopiva verkkolaite ja verkkojohto. Älä käytä tietokoneen virransyöttöön sovittimia tai adaptereita.
- Jos käytät modeemia, varmista, että modeemi ja johto sopivat matkustuskohteen puhelinverkkoon.

Portit ja liittimet...

Tästä osiosta löydät:

- Tietoja tietokoneesi porteista ja liittimistä

ACER-MUUNNINPORTTI

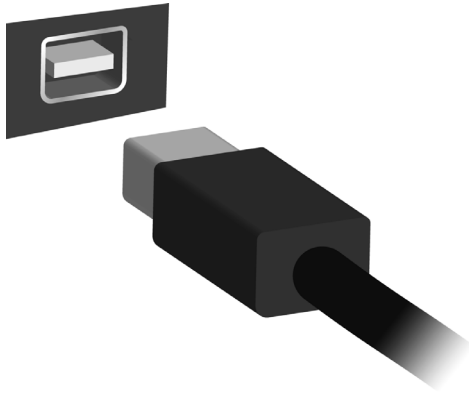
Huomautus

Saatavana on erilaisia kaapeleita. Kysy myyjältä, millainen kaapeli on yhteensopiva tietokoneesi kanssa.

Acer-muunninportti on liitäntä, jolla voit laajentaa tietokoneesi liitettävyyttä yhdellä kaapelilla.

Acer-muunninportti tukee yhtä tai useampaa seuraavista oikeanlaisen kaapelin avulla: LAN-liitäntä, ulkoisen näytön liitäntä (VGA) ja USB-portti.

Voit liittää yhden tai useamman oheislaitteen tietokoneen kanssa yhteensopivalla Acer-muunninkaapelilla.

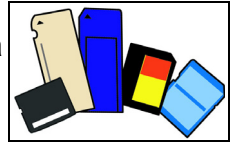
MUISTIKORTIN LUKIJA

Liitettävyys

Tietokoneessasi on muistikortin lukija sekä muita portteja/liittimiä, joiden avulla voit liittää oheislaitteita tietokoneeseesi. Lisätietoja ulkoisten laitteiden liittämisestä tietokoneeseen saat lukemalla seuraavassa osassa annetut ohjeet.

Muistikortin lukija

Muistikortteja käytetään monenlaisiin digitaalikameroihin, PDA-laitteisiin, MP3-soittimiin ja matkapuhelimiin.

Muistikortin asentaminen

1. Kohdista kortti siten, että liitin osoittaa aukkoa kohti ja liittimet ovat alaspäin.
2. Liu'uta kortti varovasti aukkoon. Jos sinun on käytettävä voimaa asentaessasi korttia, muuta kortin suuntaa hieman.
3. Työnnä korttia, kunnes se napsahtaa paikalleen. Kortista jää muutama millimetri aukon ulkopuolelle.

Jos kortti sisältää joitakin tiedostoja, esiin tulee *Windows Auto Play* -ikkuna (tämä riippuu kortin sisällöstä) ja siinä kysytään, haluatko käyttää ohjelmaa kortin sisällön käyttämiseksi. Valitse haluamasi vaihtoehto tai **Peruuta**. Jos kortti ei sisällä tiedostoja tai siinä on tuntemattomia tiedostoja, avautuu ikkuna, jossa näytetään kortin sisältö.

SD-, SDHC- ja SDXC-kortit

Erityyppiset SD-kortit ovat erikokoisia, vaikka ovatkin ulospäin samannäköisiä. SD-korttien koko on korkeintaan 4 Gt, SDHC-korttien 32 Gt ja SDXC-korttien 2048 Gt (2 Tt). Tietokoneessasi on joko SDHC- tai SDXC-yhteensopiva lukija.

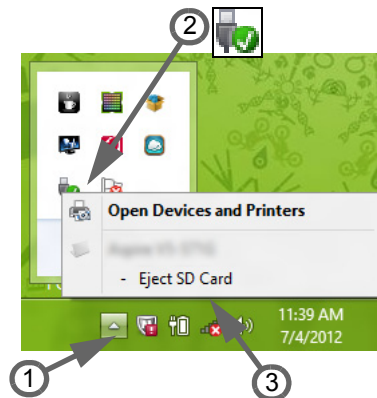

Huomautus

SDXC-muistikortteja voi käyttää vain SDXC-yhteensopivassa lukijassa, SD- ja SDHC-kortteja voidaan käyttää kummassa tahansa.

Kortin poistaminen muistikortinlukijasta

1. Napsauta **Näytä piilotetut kuvakkeet** -nuolta *Ilmoitusalueella* (kellon vieressä).
2. Napsauta kuvaketta **Poista laite turvallisesti**.
3. Valitse **Poista SD-kortti** (tai laitteen nimi).
4. Odota, kunnes *Laitteiston poistaminen on turvallista* -ilmoitus tulee näkyviin.
5. Poista kortti.

VIDEO- JA ÄÄNILIITTIMET

Liitä näytön kaapeli VGA- tai DVI-liitäntään (tuetun liitännän tyyppi riippuu tietokoneesi kokoonpanosta). Sopiva kaapeli toimitetaan yleensä näytön mukana.

Liitä näyttö tietokoneeseen noudattamalla seuraavia vaiheita:

1. Tarkista, että tietokone on sammutettu ja näytön virtakytkin on käännetty pois päältä.
2. Liitä videokaapeli tietokoneessasi olevaan näyttöliitäntään. Varmista kaapelin liitäntä mukana toimitetuilla ruuveilla.
3. Liitä näytön virtakaapeli ja kytke se oikein maadoitettuun seinäpistorasiaan.
4. Noudata kaikkia käyttäjän oppaassa olevia näytön asennusohjeita.
5. Kytke virta ensin näyttöön ja sen jälkeen tietokoneeseen.
6. Varmista, että nykyinen resoluutio ja päivitysnopeus eivät ylitä näytön määrittymiä. Tarvittaessa muuta tietokoneen käyttämiä näytön asetuksia.

Huomautus

*Voit säätää näytön asetuksia painamalla Windows-näppäin (■) + W, kirjoittamalla "Näyttö" ja valitsemalla **Näyttö**.*

Kuulokkeet ja mikrofoni

Voit liittää audiolaitteita näihin portteihin. Käytä kuulokeliitäntää stereokuulokkeiden tai kaiuttimien liittämiseen. Audiolaitteen liittäminen kuulokeliitäntään estää sisäänrakennettujen kaiuttimien toiminnan. Käytä mikrofoniiliitäntää ulkoisen mikrofonin liittämiseen monotallennusta varten; ulkoisen mikrofonin liittäminen estää sisäänrakennetun mikrofonin toiminnan.

Huomautus

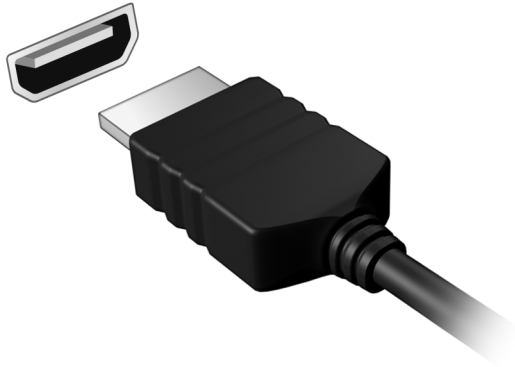
Joissakin tietokoneissa on yksi "combo"-portti, johon voit liittää yhdellä liittimellä kuulokkeet, joissa on sisäänrakennettu mikrofoni. Tällaisia kuulokkeita käytetään yleensä älypuhelimissa.

HDMI

Korkealaatuinen multimedialiitäntä HDMI (High-Definition Multimedia Interface) on korkealaatuinen digitaalinen audio/video-liitäntä. HDMI on liitäntä minkä tahansa yhteensopivan digitaalisen audio/videolähteen, kuten tietokoneen, virittimen, DVD-soittimen tai A/V-vastaanottimen sekä yhteensopivan digitaalisen audio/videonäyttölaitteen, kuten digitaalisen television (DTV) välille yhdellä kaapelilla.

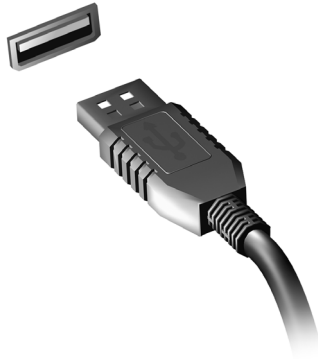
Yhden kaapelin ansiosta järjestelmä pysyy siistinä, kytkennät on helppo tehdä ja kuvan- sekä äänenlaatu ovat parhaat mahdolliset.

UNIVERSAL SERIAL BUS (USB)

USB-liitäntä on suurinopeuksinen portti, jonka avulla voit liittää tietokoneeseen USB-ohjelaitteita, kuten hiiren, ulkoisen näppäimistön, lisätallennustilaa (ulkoisia kiintolevyjä) tai muita yhteensopivia laitteita.

Huomautus

Acer-tietokoneissa on nykyisin kaksi USB-standardia: USB 2.0 (High-speed USB) ja USB 3.0 (SuperSpeed USB). Acer-tietokoneiden USB 2.0 -portit ovat mustia ja USB 3.0 -portit ovat sinisiä. Parhaan suorituskyvyn saamiseksi USB 3.0 -laitteet on aina hyvä liittää USB 3.0 -portteihin. Katso lisätietoja eri standardien tukemisesta laitteen käyttöohjeista.

Voit myös ladata USB-portista laitteita, kuten tableteja, älypuhelimia ja muita laitteita. Jotkin USB 3.0 -portit tukevat laitteiden lataamista, kun tietokone on horrostilassa tai sen virta on sammutettu. Voit myös käyttää USB-hubia useiden laitteiden liittämiseen USB-porttiin.

Tärkeää

Kun käytät USB-tallennuslaitetta, on hyvä napsauttaa oikealla painikkeella Windowsin tehtäväpalkin USB-kuvaketta ja valita "Poista <laite>", jotta käyttöjärjestelmä tietää lopettaa laitteen käytön ennen kuin poistat sen. Jos et tee näin, saatat menettää tietoa tai vahingoittaa laitteitasi.

Onko sinulla kysymyksiä?

A decorative graphic consisting of two overlapping, curved, upward-sloping bands. The top band is a light green color, and the bottom band is a darker green color. They start from the left edge and curve towards the right edge, creating a sense of movement and flow.

Tästä osiosta löydät:

- Usein kysytyjä kysymyksiä
- Vihjeitä Windows 8.1:n käyttöön
- Vianmäärittystiedot
- Miten turvaat tietosi verkossa
- Mistä Acerin palvelukeskusten yhteystiedot löytyvät

USEIN KYSYTTYJÄ KYSYMYKSIÄ

Seuraavassa on lueteltu ongelmia, joita saatat kohdata tietokonetta käyttäessäsi. Jokaiseen ongelmaan on annettu helppo ratkaisu.

Kytkin tietokoneeseen virran, mutta tietokone ei käynnisty.

Katso virran merkkivaloa:

- Jos merkkivalo ei pala, ei tietokone saa virtaa. Tarkista seuraavat asiat:
  - Jos käytät akkua, se saattaa olla tyhjä. Kytke tietokoneeseen verkkolaite ja anna akun latautua.
  - Varmista, että verkkolaite on kytketty paikoilleen tietokoneeseen ja pistorasiaan.
- Jos merkkivalo palaa, tarkista seuraavat asiat:
  - Onko optisessa asemassa levy? Poista se ja käynnistä järjestelmä uudelleen painamalla **<Ctrl> + <Alt> + <Del>**.
  - Onko tietokoneeseen liitetty USB-tallennuslaite (USB-levy tai älypuhelin)? Irrota se ja käynnistä järjestelmä uudelleen painamalla **<Ctrl> + <Alt> + <Del>**.

Näytölle ei tule mitään.

Tietokoneen virranhallinta sammuttaa näytön automaattisesti virransäästön takia. Paina mitä tahansa näppäintä ja kuva ilmestyy näytölle.

Jos näppäimen painaminen ei tuo kuvaa näytölle, syytä saattaa olla kolme:

- Kirkkaus on asetettu liian pieneksi. Paina **<Fn> + <▷>** (lisää) lisätäksesi näytön kirkkautta.
- Näytöksi on asetettu ulkoinen näyttö. Paina pikanäppäintä **<Fn> + <F5>** ottaaksesi koneen oman näytön käyttöön.
- Jos virrankäytön LED vilkkuu, tietokone saattaa olla lepo- tai horrostilassa. Voit jatkaa tietokoneen käyttöä painamalla ja vapauttamalla virtakytkimen.

Tietokoneesta ei kuulu ääntä.

Tarkista seuraavat asiat:

- Ääni voi olla vaimennettu. Etsi tehtäväpalkista äänenvoimakkuuden (kaiuttimen) kuvake. Jos sen päällä on rasti, napsauta kuvaketta ja poista **Mute all (Vaimenna kaikki)** -valinta.
- Äänenvoimakkuus on liian pieni. Tarkista äänenvoimakkuus äänenvoimakkuuden (kaiuttimen) kuvakkeesta tehtäväpalkista. Voit säätää äänenvoimakkuutta myös äänenvoimakkuuden säätöpainikkeilla.
- Jos tietokoneen kuulokeliittimeen on liitetty kuulokkeet tai ulkoiset kaiuttimet, sisäiset kaiuttimet ovat automaattisesti pois käytöstä.

Haluan työntää ulos optisen aseman levykelkan tietokonetta käynnistämättä.

Optisessa asemassa on mekaaninen ulostyöntöaukko. Työnnä aukkoon kynänkärki tai paperiliittimen kärki ja paina, jolloin levykelkka avautuu.

Näppäimistö ei toimi.

Yritä liittää ulkoinen näppäimistö tietokoneessasi olevaan USB-porttiin. Jos se toimii, ota yhteyttä myyjään tai valtuutettuun huoltoon, koska tällöin tietokoneen sisäisen näppäimistön kaapeli saattaa olla irti.

Tulostin ei toimi.

Tarkista seuraavat asiat:

- Varmista, että tulostin on kytketty pistorasiaan ja että tulostimeen on kytketty virta.
- Varmista, että tulostinkaapeli on kytketty kunnolla tietokoneen USB-liitäntään ja vastaavaan tulostimen liitäntään.

Haluan palauttaa tietokoneeni sen alkuperäisiin asetuksiin.

Huomautus

Jos järjestelmäsi on monikielinen versio, käyttöjärjestelmä ja kieli, jotka valitset kytkiessäsi järjestelmään virran ensimmäisen kerran ovat ainoat vaihtoehdot tulevissa palautustoiminnoissa.

Tämä palautusprosessi auttaa sinua palauttamaan C: -aseman alkuperäisen ohjelmistosisällön, joka oli asennettuna, kun ostit tietokoneesi.

Varoitus

C: -asemasi alustetaan ja kaikki sillä olevat tiedot katoavat. On tärkeää, että varmuuskopioit kiintolevyn ennen palautuksen tekemistä.

Tarkista BIOS-asetukset ennen palautuksen tekemistä.

1. Varmista, onko **Acer levy levyille -palautus** valittuna vai ei.
2. Varmista, että **D2D Recovery (D2D-palautus)** -asetus kohdassa **Main (Pää)** on **Enabled (Käytössä)** -tilassa.
3. Poistu BIOS-asetussovelluksesta ja tallenna muutokset. Tietokone käynnistyy uudelleen.

Huomautus

BIOS-sovellus avataan painamalla <F2> silloin, kun näytöllä näkyy Acer-logo tietokoneen käynnistyessä.

Katso yksityiskohtaiset tiedot palautusprosessista: **katso Järjestelmän palauttaminen sivulla 26.**

Yhteyden ottaminen huoltoon

Kansainvälinen takuu International Travelers Warranty (ITW)

Tietokoneellasi on kansainvälinen matkustajatakuu International Travelers Warranty (ITW), joka antaa sinulle mielenrauhan matkustaessasi. ITW-todistus on toimitettu tietokoneesi mukana. Tässä todistuksessa on annettu kaikki takuutiedot ITW-ohjelmasta. Todistuksessa on myös luettelo valtuutetuista kansainvälisistä huoltoedustajistamme. Lue tämä todistus huolellisesti.

Pidä ITW-takuutodistus aina mukanasasi, varsinkin hakiessasi apua huoltoedustajaltamme. Kiinnitä ostotosite ITW-takuutodistukseen.

Jos matkakohteessasi ei ole Acer valtuuttamaa ITW-huoltoa, voit silti pyytää apua muusta toimipisteestämme. Käy osoitteessa **www.acer.com**.

Ennen yhteydenottoa

Etsi seuraavat tiedot saataville ennen yhteydenottoasi Acer ja ole tietokoneen luona yhteydenoton aikana. Avullasi voimme lyhentää yhteydenottoon kuluvaan aikaa ja auttaa sinua ratkaisemaan ongelmat tehokkaasti. Jos tietokoneen näytölle tulee virheilmoituksia tai kone piippaa, kirjoita virheilmoitukset muistiin (tai piippausten määrä ja pituudet).

Tarvitsemme sinulta seuraavat tiedot:

Nimi: _____

Osoite: _____

Puhelinnumero: _____

Tietokoneen malli ja tyyppi: _____

Sarjanumero: _____

Ostopäivämäärä: _____

Vihjeitä ja neuvoja Windows 8.1:n käyttöön

Koska tämä on uusi käyttöjärjestelmä ja sen käyttöä joutuu hieman harjoittelemaan, olemme tehneet sinulle muutamia helppoja ohjeita, joista voit aloittaa.

Miten pääsen aloitusnäyttöön?

Paina Windows-näppäintä; napauta Käynnistä-painiketta työpöydän tehtäväpalkista; tai siirrä osoitin ruudun oikeaan yläkulmaan ja napauta **Käynnistä**-oikopolkua.

Missä Käynnistä-painike on?

Käynnistä-painike ilmestyy työpöydän tehtäväpalkkiin. Sen napsauttaminen avaa *aloitusnäytön*, josta voit avata sovelluksia.

Miten näen kaikki sovellukseni?

Napsauta nuolikuvaketta, joka ilmestyy *aloitusnäytön* alareunaan aina kun siirrät osoitinta.

Voinko tehdä "Kaikki sovellukset"-näköymästä oletusnäköymän aloitusnäyttöön?

Kyllä voit, noudata seuraavia ohjeita:

1. Mene työpöydälle.
2. Napsauta tehtäväpalkkia hiiren oikealla painikkeella ja valitse avautuvasta valikosta kohta **Ominaisuudet**.
3. Avaa välilehti **Navigointi** ja valitse toiminto *Näytä sovellusnäköymä automaattisesti, kun menen aloitusnäyttöön*.

Mitä "oikopolut" ovat?

Oikopolut voit suorittaa käteviä toimintoja, kuten jakaa sisältöä, sammuttaa tietokoneesi tai muuttaa asetuksia.

Miten käytän oikopolkuja?

Siirrä osoitin ruudun oikeaan yläkulmaan.

Voinko käynnistää tietokoneen suoraan työpöydälle?

Kyllä voit, noudata seuraavia ohjeita:

1. Mene työpöydälle.
2. Napsauta tehtäväpalkkia hiiren oikealla painikkeella ja valitse avautuvasta valikosta kohta **Ominaisuudet**.
3. Avaa välilehti **Navigointi** ja valitse toiminto *Mene työpöydälle aloitusnäytön sijaan, kun kirjaudun sisään*.

Miten siirryn sovelluksesta toiseen?

Siirrä osoitin ruudun vasempaan yläkulmaan ja napsauta sen sovelluksen näyttekuvaa, johon haluat siirtyä.

Miten sammutan tietokoneeni?

Siirrä osoitin ruudun oikeaan yläkulmaan, napsauta **Asetukset > Virta** ja valitse haluamasi toiminto.

Voinko ottaa ilmoitukset pois käytöstä?

Voit sammuttaa ilmoitukset tietyksi ajaksi, jotta voit jättää tietokoneesi päälle eivätkä ilmoitukset tällöin häiritse sinua.

1. Siirrä osoitin ruudun oikeaan yläkulmaan ja napsauta **Asetukset > Muuta tietokoneen asetuksia > Haku & sovellukset > Ilmoitukset**.
2. Siirrä *Hiljaiset tunnit* -liukusäädin kohtaan **Päällä** ja valitse ajat, jolla välillä ilmoituksia ei näytetä.

Miten avaan tietokoneeni lukituksen?

Paina välilyöntiä ja avaa tietokoneen lukitus valitsemalla käyttäjätilin kuvake. Jos tilillesi on asennettu salasana, joudut antamaan salasanan ennen kuin pääset jatkamaan.

Voit varmistaa salasanan oikeinkirjoituksen napsauttamalla *esikatselu*-kuvaketta.

Miten voin muokata lukitusruutua?

Voit asettaa lukitusruutuun haluamasi taustakuvan, näyttää siinä diaesityksen tai määrittää ruudussa näkymään erilaisia ilmoituksia ja tietoja omien tarpeidesi mukaisesti.

Taustakuva vaihdetaan siirtämällä osoitin ruudun oikeaan yläkulmaan ja napsauttamalla **Asetukset > Muuta tietokoneen asetuksia > Tietokone ja laitteet > Lukitusruutu**. Tästä voit:

- Valita taustakuvan lukitusruutuun
- Ottaa *Diaesityksen* käyttöön tai poistaa sen käytöstä
- Valita lukitusruudun sovellukset.

Miten määritän lukitusruudun diaesityksen?

1. Siirrä osoitin ruudun oikeaan yläkulmaan ja napsauta **Asetukset > Muuta tietokoneen asetuksia > Tietokone ja laitteet > Lukitusruutu**.
2. Siirrä liukusäädin kohtaan **Päällä** ja valitse, haluatko diaesityksen näkyvän silloin kun tietokone toimii akulla.
3. Napsauta **Lisää kansio** ja avaa se kansio, jota haluat käyttää (*Kuvat*-kansio avautuu valmiiksi). Napsauta **Käytä tätä kansiota > OK**.
4. Näet luettelon kansioista kohdassa *Lisää kansio*. Valitse kansion nimi ja napsauta **Poista**, jos haluat poistaa kansion lukitusruudun diaesityksestä.
5. Voit myös muuttaa muita asetuksia.

Miten muokkaan tietokoneeni henkilökohtaisemmaksi?

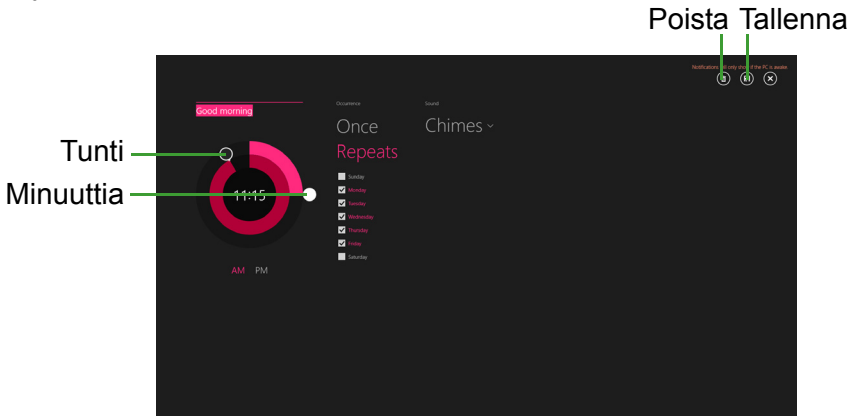
Voit lisätä *aloitusnäyttöön* haluamasi taustakuvan ja järjestää tapahtumaruudut haluamaasi järjestykseen.

Taustakuva vaihdetaan siirtämällä osoitin ruudun oikeaan yläkulmaan ja napsauttamalla **Asetukset > Muuta tietokoneen asetuksia > Mukauta**. Valitse ruudun yläreunasta **Aloitusnäyttö** ja valitse sitten väri ja kuva.

Miten asetan hälytyksen?

Tietokoneesi voi toimia herätyskellona. Aloita kirjoittamaan 'Hälytykset', jotta löydät *Hälytykset*-sovelluksen.

1. Aseta ajat ruudun vasemmassa reunassa olevilla liukusäätimillä.
2. Valitse AM tai PM.
3. Valitse, minä päivinä hälytys on käytössä.
4. Valitse ilmoitus.
5. Tallenna hälytys napsauttamalla kuvaketta *Tallenna* oikeasta yläkulmasta.

Huomautus

Hälytys toimii vain, kun tietokoneesi on toiminnassa asetettuun aikaan.

Miten siirrän ruutuja?

Valitse ruutu napsauttamalla sitä oikeanpuoleisella painikkeella ja vedä se sitten haluamaasi paikkaan *aloitusnäytöllä*. Muut ruudut siirtyvät automaattisesti pois uuden ruudun tieltä.

Voinko järjestää ruudut ryhmiin?

Kyllä voit. Napsauta ruutua oikeanpuoleisella painikkeella ja avaa Mukauta-valikko. Nimeämättömien ryhmien yläpuolella näkyy *Nimeä ryhmä*. Voit antaa ryhmälle tai ryhmille nimet ja järjestää ruudut ryhmien sisällä kuten haluat.

Voinko muuttaa ruutujen kokoa pienemmäksi tai suuremmaksi?

Napsauta oikeanpuoleista painiketta missä tahansa *aloitusnäytöllä* avataksesi **Mukauta**-valikon, napsauta ruutuja joiden kokoa haluat muuttaa ja napsauta **Muuta kokoa**. Valitse koko avautuvasta valikosta.

Miten suljen sovelluksen?

Siirrä osoitin ruudun yläreunaan. Se muuttuu kädeksi, napsauta ja vedä kättä alaspäin ruudun keskiviivan ohi.

Miten vaihdan näytön resoluution?

Siirrä osoitin ruudun oikeaan yläkulmaan ja napsauta **Haku**, avaa näppäimistö napsauttamalla tekstikenttää ja ala kirjoittaa Ohjauspaneeli-sanaa; valitse **Ohjauspaneeli** > **Säädä näytön tarkkuutta**.

Missä sovellukseni ovat?

Siirrä osoitin ruudun oikeaan yläkulmaan, napsauta **Haku** ja ala kirjoittamaan sen sovelluksen nimeä, jonka haluat avata. Tulokset näkyvät näytön oikeassa reunassa.

Miten saan sovelluksen näkymään aloitusnäytössä?

Jos olet kohdassa *Kaikki sovellukset* ja haluat sovelluksen näkyvän *aloitusnäytössä*, valitse ruutu napsauttamalla sitä oikeanpuoleisella painikkeella ja avaa *Mukauta*-valikko. Valitse ruudun alareunaan tulevasta valikosta kohta **Kiinnitä aloitusnäyttöön**.

Miten poistan ruudun aloitusnäytöstä?

Napsauta ruutua oikeanpuoleisella painikkeella ja avaa *Mukauta*-valikko. Napsauta poistettavia ruutuja ja napsauta **Irrota aloitusnäytöstä** ruudun alareunaan avautuvasta valikosta.

Miten saan sovelluksen näkymään tehtäväpalkissani?

Jos olet kohdassa *Kaikki sovellukset* ja haluat sovelluksen näkyvän tehtäväpalkissa, valitse ruutu napsauttamalla sitä oikeanpuoleisella painikkeella ja avaa *Mukauta*-valikko. Valitse **Kiinnitä tehtäväpalkkiin**.

Miten asennan sovelluksia?

Voit ladata Windows Store -sovelluksia *Storesta*. Voit ostaa ja ladata sovelluksia *Storesta*, kun sinulla on Microsoft ID.

En löydä sellaisia sovelluksia kuin Notepad ja Paint! Missä ne ovat?

Siirrä osoitin ruudun oikeaan yläkulmaan, napsauta **Haku** ja ala kirjoittamaan ruutunäppäimistöllä sen sovelluksen nimeä, jonka haluat avata. Voit myös avata *Kaikki sovellukset* ja siirtyä kohtaan "Windowsin apuohjelmat" nähdäksesi luettelon vanhemmista ohjelmista.

Voinko käyttää useampaa kuin yhtä sovellusta kerrallaan?

1. Avaa sovellus *aloitusnäytöltä* napsauttamalla ruutua.
2. Palaa *aloitusnäyttöön* ja toista prosessi.
3. Avaa viimeksi avoinna ollut sovellus pyyhkäisemällä ruudun vasemmasta reunasta oikealle päin.
4. Pyyhkäise ruudun vasemmasta reunasta oikealle päin, kunnes näet jakoviivan ja molemmat sovellukset yhtä aikaa. Samaan aikaan voi näkyvillä olla jopa kolme sovellusta omissa palstoissaan.

Huomautus

Tämä toiminto toimii vain laitteissa, joiden näytön resoluutio on parempi kuin 1366 x 768 pikseliä.

Voinko näyttää työpöytäsovellukseni ensin?

Kyllä voit, noudata seuraavia ohjeita:

1. Mene työpöydälle.
2. Napsauta tehtäväpalkkia hiiren oikealla painikkeella ja valitse avautuvasta valikosta kohta **Ominaisuudet**.
3. Avaa välilehti **Navigointi** ja valitse toiminto *Näytä työpöytäsovellukset ensin Sovellukset-näkymässä, kun se on lajiteltu luokkien mukaan*.

Mikä on Microsoft ID (tili)?

Microsoft-tili on se sähköpostiosoite ja salasana, joilla kirjautut Windowsiin. Voit käyttää mitä tahansa sähköpostiosoitetta, mutta suosittelemme sellaista osoitetta, jota jo käytät pitäessäsi yhteyttä ystäviisi ja kirjautuessasi web-sivustoille. Kun kirjautut tietokoneellesi Microsoft-tilin kautta, liität tietokoneesi samalla sinulle tärkeisiin ihmisiin, tiedostoihin ja laitteisiin.

Tarvitsetko sellaisen?

Et tarvitse Microsoft ID:tä käyttääksesi Windows 8.1:aa, mutta se helpottaa toimintaasi, koska voit synkronoida tietoa sellaisten laitteiden välillä, joihin kirjautut Microsoft ID:llä.

Miten saan sellaisen?

Jos olet jo asentanut Windows 8.1:n etkä kirjautunut Microsoft-tilillesi tai sinulla ei ole Microsoft-tiliä ja haluat sellaisen, siirrä osoitin ruudun oikeaan yläkulmaan ja napsauta **Asetukset > Muuta tietokoneen asetuksia > Tilit > Yhdistä Microsoft-tiliin** ja noudata ruudulle tulevia ohjeita.

Miten lisään suosikin Internet Exploreriin?

Internet Explorer 10:ssä ei ole perinteisiä kirjanmerkkejä, vaan voit lisätä pikavalintoja *aloitusnäyttöön*. Kun haluamasi sivu on avoinna, avaa valikko sivun alareunaan pyyhkäisemällä ylöspäin ruudun alareunasta. Valitse **Kiinnitä aloitusnäyttöön**.

Miten tarkistan Windows-päivitykset?

Siirrä osoitin ruudun oikeaan yläkulmaan ja napsauta **Asetukset > Muuta tietokoneen asetuksia > Päivitys & Palautus > Windows Update**. Napsauta **Tarkista nyt**.

Mistä saan lisätietoja?

Lisätietoja saat seuraavilta sivuilta:

- Windows 8- ja 8.1-opaat: www.acer.com/windows8-tutorial
- Tuen usein kysytyjä kysymyksiä: support.acer.com

Vianmääritys

Tässä luvussa kerrotaan, miten ratkaiset tyypillisimmät ongelmat. Lue ohjeet huolellisesti ennen tietokoneen toimittamista huoltoon. Vakavampien ongelmien ratkaiseminen vaatii tietokoneen avaamisen. Älä yritä avata tietokonetta itse. Ota yhteyttä koneen myyjään tai valtuutettuun huoltoliikkeeseen.

Vianmääritysvihjeitä

Tähän tietokoneeseen kuuluu edistynyt järjestelmä, joka antaa virheilmoituksia näyttöruudulle ja auttaa sinua ratkaisemaan ongelmia.

Jos järjestelmä ilmoittaa virheestä tai toimii virheellisesti, katso kohtaa Virheilmoitukset. Jos ongelma ei ratkea, ota yhteyttä myyjään. **Katso Virheilmoitukset sivulla 78.**

Virheilmoitukset

Huomioi saamasi virheilmoitus ja tee korjaustoimenpiteet. Seuraavassa taulukossa on lueteltu virheilmoitukset aakkosjärjestyksessä ja kerrottu suositeltavat toimenpiteet.

Virheilmoitukset	Korjaustoimenpiteet
CMOS battery bad	Ota yhteyttä myyjään tai valtuutettuun huoltopisteeseen.
CMOS checksum error	Ota yhteyttä myyjään tai valtuutettuun huoltopisteeseen.
Disk boot failure	Aseta järjestelmälevy (käynnistyslevy) asemaan ja käynnistä tietokone uudelleen painamalla <Enter>-näppäintä.
Equipment configuration error	Siirry BIOS-apuohjelmaan painamalla POST-toiminnon aikana <F2>-näppäintä ja paina sen jälkeen Exit -painiketta poistuaksesi BIOS-toiminnosta.
Hard disk 0 error	Ota yhteyttä myyjään tai valtuutettuun huoltopisteeseen.
Hard disk 0 extended type error	Ota yhteyttä myyjään tai valtuutettuun huoltopisteeseen.

Virheilmoitukset	Korjaustoimenpiteet
I/O parity error	Ota yhteyttä myyjään tai valtuutettuun huoltopisteeseen.
Keyboard error or no keyboard connected	Ota yhteyttä myyjään tai valtuutettuun huoltopisteeseen.
Keyboard interface error	Ota yhteyttä myyjään tai valtuutettuun huoltopisteeseen.
Memory size mismatch	Siirry BIOS-apuohjelmaan painamalla POST-toiminnon aikana <F2>-näppäintä ja paina sen jälkeen Exit -painiketta poistuaksesi BIOS-toiminnosta.

Jos ongelma esiintyy vielä korjaustoimenpiteiden jälkeen, ota yhteyttä myyjään tai valtuutettuun huoltopisteeseen.

INTERNET- JA ONLINE-TURVALLISUUS

Ensiaskleet Internetissä

Tietokoneen suojaaminen

On elintärkeää suojata tietokonetta viruksilta ja internetin kautta tulevilta hyökkäyksiltä (**katso Suojaus sivulla 85**). Kattavaa internetin suojausohjelmaa ehdotetaan, kun käynnistät tietokoneen ensimmäisen kerran. Sinun tulee aktivoida kyseinen suoja niin pian kuin mahdollista, tietenkin ennen kuin muodostat yhteyden internetiin.

Valitse Internet-palveluntarjoaja

Internetin käyttämisestä on tullut luonnollinen osa jokapäiväistä elämää. Suorittamalla muutaman helpon toimenpiteen voit muodostaa yhteyden lähes äärettömään valikoimaan tietoja ja viestintävälineitä. Ennen kuin voit suorittaa nämä toimet, sinun on valittava *Internet-palveluntarjoaja* (ISP), joka toimittaa tietokoneesi ja internetin välisen yhteyden. Selvitä palvelua omalla alueellasi tarjoavat internet-palveluntarjoajat. Muista myös kysellä ystäviltäsi kokemuksia ja lukea lehdistä tietoja eri palveluntarjoajien tuotteiden laadusta. Sopimuksen solmimisen jälkeen Internet-palveluntarjoaja toimittaa sinulle ohjeet Internet-yhteyden muodostamisesta (tähän voidaan tarvita lisäohjelmistoa tai -laitteita).

Yhteystyypit

Tietokoneen mallin, asuinpaikkasi ja tietoliikennetarpeidesi mukaan voit muodostaa internet-yhteyden useilla vaihtoehtoisilla tavoilla.

Puhelinverkko

Jotkin tietokoneet sisältävät puhelinverkkoyhteysliittimen (modeemi). Sen avulla muodostat yhteyden internetiin käyttäen puhelinlinjaasi. Puhelinverkkoyhteyttä käytettäessä puhelinta ja modeemia ei siis voi käyttää samanaikaisesti yhdessä puhelinlinjassa. Koska tiedonsiirtonopeus on pieni ja yhteysajasta veloitetaan yleensä aikaperustaisesti, tämä yhteystapa on suositeltava vain silloin, kun internetin käyttötarve on pieni.

DSL (esimerkiksi ADSL)

DSL (Digital Subscriber Line) -yhteys on aina päällä oleva yhteys, jossa hyödynnetään puhelinlinjaa. DSL-yhteyttä käytettäessä Internetin ja puhelimen samanaikainen käyttäminen on mahdollista, koska puhelimesta ja internet-yhteydestä käytetään eri taajuuksia (tämä tarvitsee 'mikro-suodattimen' kuhunkin puhelinpistokkeeseen häiriöiden välttämiseksi). DSL-yhteys edellyttää, että paikallinen puhelinyhtiö tarjoaa tätä palvelua (maaseudulla palvelua ei välttämättä ole vielä saatavana). Yhteysnopeus vaihtelee sijainnin mukaan, mutta yleisesti DSL-yhteys on erittäin nopea ja luotettava tapa muodostaa Internet-yhteys. Koska yhteys on aina päällä, siitä veloitetaan yleensä kiinteä kuukausimaksu.

Huomautus

DSL-yhteys edellyttää asianmukaista modeemia. Yleensä Internet-palveluntarjoaja toimittaa modeemin liittymän toimituksen yhteydessä. Useissa modeemeissa on reititin, joka mahdollistaa verkko- ja Wi-Fi-käytön.

Kaapeli

Kaapeliyhteys on aina päällä oleva kiinteä Internet-yhteys, jossa käytetään kaapelitelevision kaapelia. Yleensä kaapeliteleviopalveluita on saatavana vain kaupungeissa. Internet-kaapeliyhteys ei vaikuta television katselemiseen.

3G (WWAN eli Wireless Wide-Area Network)

3G-yhteyden ansiosta voit käyttää matkapuhelinverkkoa (samanlaista, jota matkapuhelimet käyttävät) Internet-yhteyden muodostamiseen matkoilla ollessasi. Tietokoneessasi saattaa olla paikka SIM-kortille tai se saattaa vaatia ulkoisen laitteen, kuten USB-modeemin tai sopivan matkapuhelimen.

Huomautus

Jos tietokoneessasi on paikka SIM-kortille, tarvitsset yhteensopivan SIM-kortin ja sopimuksen matkapuhelinoperaattorin kanssa.

Ennen kuin käytät 3G-ominaisuuksia, tarkista palveluntarjoajalta, aiheutuuko siitä lisäkuluja, etenkin verkkovierailukuluja.

Verkkoyhteydet

Lähiverkko (LAN) on joukko toisiinsa yhteydessä olevia tietokoneita (esimerkiksi toimistossa tai kodissa), jotka voivat jakaa saman tiedonsiirtolinjan ja resursseja. Määrittämällä verkko voidaan tietokoneiden välillä jakaa tiedostoja, oheislaitteita (kuten tulostin) ja Internet-yhteys. Lähiverkon voi määrittää käyttämällä kaapelitekniikkaa (kuten Ethernet) tai langatonta tekniikkaa (kuten Wi-Fi tai Bluetooth).

Langattomat verkot

Langattomalla lähiverkolla eli WLAN-verkolla voidaan liittää yhteen useita tietokoneita ilman kaapeleita. Wi-Fi-verkko on helppo muodostaa ja sen kautta voidaan jakaa tiedostoja, oheislaitteita sekä Internet-yhteys.

Mitkä ovat langattoman verkon edut?

Liikkuvuus

Langattomien lähiverkkojärjestelmien avulla voit jakaa tiedostoja ja verkkoon kytkettyjä laitteita, esimerkiksi tulostimen ja skannerin, kotiverkon muiden käyttäjien kanssa.

Voit myös jakaa Internet-yhteyden verkon muiden tietokoneiden kanssa.

Nopea ja helppo asennus

Langaton lähiverkko voi olla nopea ja helppo asentaa, sillä se ei edellytä kaapeleiden vetämistä seinien ja välikattojen läpi.

Langattoman lähiverkon komponentit

Langattoman kotiverkon asentamiseen tarvitaan seuraavat komponentit:

Tukiasema (reititin)

Tukiasemat (reitittimet) ovat kaksisuuntaisia lähetinvastaanottimia, jotka lähettävät dataa ympäristöönsä. Tukiasema toimii välilaitteena kaapeliverkon ja langattoman verkon välissä. Useimmissa reitittimissä on sisäinen DSL-modeemi, minkä ansiosta niillä voidaan muodostaa nopea DSL-Internet-yhteys. Valitsemasi Internet-palveluntarjoaja (ISP) toimittaa yleensä modeemin/reitittimen palvelun tilaamisen yhteydessä. Lue huolellisesti tukiaseman/reitittimen mukana toimitetuissa ohjeissa olevat yksityiskohtaiset asennusohjeet.

Verkkokaapeli (RJ45)

Verkkokaapelia (eli RJ45-kaapelia) käytetään isäntätietokoneen kytkemiseen tukiasemaan (katso alla oleva kuva). Tällaista kaapelia käytetään usein oheislaitteiden kytkemisessä tukiasemaan.

Langaton sovitin

Tietokoneessa on yleensä jo valmiiksi langaton sovitin. Voit ottaa sovitin käyttöön tai poistaa sen käytöstä Windowsin kautta.

Kaavio toimivasta verkosta

1. Tukiasema/reititin
2. Pöytätietokone
3. Modeemi
4. Tulostin
5. Kannettava tietokone
6. PDA/älypuhelin
7. Verkkokaapelit (RJ45)

Langattoman verkkoyhteyden käynnistäminen/sammuttaminen

Useimmissa tietokoneissa on Wi-Fi-painike, jolla verkkoyhteys kytketään päälle ja pois päältä. Jos tietokoneessasi on langaton tukiasema, mutta siinä ei ole *Tietoliikenne*-painiketta, voit käynnistää ja sammuttaa langattoman verkon ja hallita mitä verkon kautta jaetaan verkonhallinnan valikoilla. Paina Windows-näppäintä (■) + W, kirjoita "Kotiryhmä" ja napsauta **Kotiryhmä**.

Varoitus

Langattomien laitteiden käyttö lentokoneessa on kielletty. Sammuta kaikki laitteet ennen lentokoneeseen astumista, koska ne saattavat olla lentokoneen toiminnan kannalta vaarallisia, häiritä viestintäyhteyksiä ja olla jopa lainvastaisia.

Surfaaminen Internetissä

Internet-surfaamista varten tarvitaan Internet-selaimeksi kutsuttu ohjelma. *Internet Explorer* -selaimella Webin käyttäminen on helppoa ja turvallista. Kun Internet-yhteys on asennettu ja olet muodostanut yhteyden, napsauta aloitusnäytön Internet Explorer -ruutua tai työpöydän kuvaketta ja ala nauttia uudesta Internet-käyttöelämäyksestä!

Acerin web-sivusto

Pääset kätevästi alkuun sivustosta osoitteessa www.acer.com.

Acer tuottaa sinulle jatkuvasti henkilökohtaisia tukipalveluja. Voit mukauttaa sivuston *Support*-osan tukipalveluita omien tarpeidesi mukaan.

Osoite **www.acer.com** toimii porttina, jonka kautta pääset seikkailemaan Internet-maailmaan: käy säännöllisesti tarkistamassa uusimmat tiedot ja ladattavat tiedostot!

Suojaus

Haluat varmasti innolla tutustua kaikkeen, mitä internetillä on tarjottavanaan. Jotta voisit surffata turvallisesti, Acer on asentanut tietokoneeseesi McAfee Internet Security Suiten.

McAfee Internet Security Suite toimii huomaamattomasti taustalla ja estää nykypäivän monimutkaiset uhat sekä suojaa yksityistietojasi tehdessäsi ostoksia, hoitaessasi pankkiasioita ja surfatessasi internetissä.

McAfee Internet Security Suite antaa suojan henkilöllisyyden anastamiselta, tunnistaa ja estää vakoiluohjelmat, poistaa virukset ja Internet-madot sekä suojaa luvattomalta tunkeutumiselta.

Määritelmät

Mikä virus on?

"Viruksiksi" kutsutut tuholaisohjelmat ovat ohjelmia, jotka on suunniteltu leviämään tietokoneisiin ja vahingoittamaan niitä. Useimmat virukset leviävät internetin, sähköpostiviestien ja pahantahtoisten Web-sivustojen kautta. Tyypillinen virus monistaa itsensä ja levittää itsensä huomaamatta mahdollisimman moneen tietokoneeseen. Muut haitat, kuten Troijan hevoset, madot ja roskaposti, voivat haitata tietokoneen toimintaa eri tavoin käyttämällä järjestelmän resurssit loppuun tai tukkimalla verkon.

Huomaus

Acer takaa, ettei tietokoneessa ole viruksia toimitushetkellä, eikä vastaa viruksista aiheutuvista vahingoista.

Mitä ovat vakoiluohjelmat?

Vakoiluohjelmilla tarkoitetaan yleisesti ei-toivottuja ohjelmia, jotka latautuvat tietokoneeseen Internet-yhteyden aikana ilman, että käyttäjä havaitsee tätä. Kun vakoiluohjelma on aktivoitunut tietokoneessa, se voi tarkkailla selaimen käyttöä, kerätä henkilötietoja, aiheuttaa mainosikkunoiden avautumisen näyttöön tai jopa muuttaa tietokoneen asetuksia. Vakoiluohjelma kuluttaa tietokoneen resursseja ja voi näin hidastaa Internet-yhteyttä tai koko tietokonejärjestelmää ja jopa aiheuttaa järjestelmän kaatumisen.

Joskus häikäilemättömät yritykset käyttävät vakoiluohjelmia tarkkailemaan ja seuraamaan, mitä Internet-sivustoja käyttäjä tarkastelee, ja tutkivat näin käyttäjän surfaustapoja ja tuovat näyttöön kohdennettuja mainosikkunoita. Toiset vakoiluohjelmat menevät kuitenkin vielä tätäkin pidemmälle tarkkaillen näppäinten painalluksia ja kaapaten tietoonsa salasanoja ja muita tietoja, mikä muodostaa vakavan turvallisuusriskin.

Mitä ovat haittaohjelmat?

Haittaohjelma on ohjelma, joka on suunniteltu tahallisesti vahingoittamaan tietokoneita. Esimerkiksi virukset, madot ja Troijan hevoset ovat haittaohjelmia. Voit suojata tietokoneesi haittaohjelmilta varmistamalla, että sen virusten- ja haittaohjelmientorjuntaohjelmisto on ajan tasalla.

Mikä on henkilökohtainen palomuuuri?

Henkilökohtainen palomuuuri on suojausohjelma, jonka tehtävänä on estää luvaton pääsy yksityisverkkoon ja luvattomat yhteydet yksityisverkosta. Se suojaa tietokoneen internet-yhteyttä valtuuttamattomilta yhteyksiltä, joilla ehkä yritetään kaapata tietokoneen hallinta virusten tai haittaohjelmien asentamiseksi tai levittämiseksi edelleen. Palomuuuri valvoo tietokoneen jokaista yhteyttä eli se tunnistaa ohjelmat, jotka yrittävät vastaanottaa tietoja ilman valtuutusta, ja varoittaa niiden yrityksistä muodostaa yhteyksiä. Tämän jälkeen käyttäjä voi itse päättää, sallitaanko yhteys. Jos yhteys liittyy ohjelmaan, jota parhaillaan käytetään, yhteyden voi sallia (esimerkiksi kun peli yrittää muodostaa yhteyden moninpelipalvelimeen tai hakuteos yrittää päivittää sisältöään).

Tietokoneen suojaaminen

Tietokonerikollisuudelta suojautuminen voi olla helppoa: voit välttää useimmat hyökkäykset noudattamalla yksinkertaisia teknisiä ohjeita ja tervettä järkeä. Yleensä rikolliset yrittävät saada rahaa mahdollisimman nopeasti ja helposti. Mitä vaikeammaksi heidän toimintansa tehdään, sitä todennäköisemmin he jättävät kohteensa rauhaan ja siirtyvät helpomman uhrin kimppuun. Jäljempänä olevat vihjeet tarjoavat perustietoja huijauksilta suojautumisessa.

Pidä tietokoneesi ajan tasalla asentamalla siihen uusimmat päivitykset

Yksi parhaista tavoista pitää tunkeutajat loitolla on asentaa tietokoneen ohjelmiston päivitykset heti niiden julkaisemisen jälkeen. Kun tietokone päivitetään säännöllisesti, tunkeutajat eivät pysty käyttämään hyväkseen ohjelmien virheitä (heikkouksia) tunkeutuakseen tietokoneeseen.

Vaikka tietokoneen pitäminen ajan tasalla ei suojaa kaikilta hyökkäyksiltä, se vaikeuttaa hakkereiden pääsyä järjestelmään, estää monet automaattiset hyökkäykset kokonaan ja voi karkottaa hyökkääjän etsimään helpompaa uhria muualta.

Microsoft Windowsin ja monien muiden yleisten ohjelmien uusimmat versiot voidaan määrittää lataamaan päivitykset ja ottamaan ne käyttöön automaattisesti. Näin käyttäjän ei tarvitse itse tarkistaa, onko uusia päivityksiä saatavana. Automaattisen päivitystoiminnon ottaminen käyttöön on hyvä alku tietokoneen suojaamisessa.

Asenna tietokoneeseen suojausohjelmisto

Useat suojausohjelmistot ovat tarpeellisia perusturvallisuuden kannalta. Välttämättömiä suojausohjelmia ovat palomuuuri- ja virustorjuntaohjelmat. Palomuuuri on yleensä tietokoneen ensimmäinen puolustuslinja: se hallitsee, ketkä ja mitkä saavat viestiä tietokoneen kanssa verkon kautta. Palomuuria voisi pitää eräänlaisena "vartiomiehenä", joka tarkkailee kaikkia tietoja, joita tietokoneesta kulkee internetiin ja joita saapuu internetistä tietokoneeseen. Se sallii turvalliseksi tietämänsä liikenteen ja estää vaarallisen liikenteen pääsyn tietokoneeseen.

Seuraavan puolustuslinjan muodostaa usein virustorjuntaohjelmisto, joka tarkkailee kaikkia verkkotoimintoja, kuten sähköpostia ja Web-selailua, ja suojaa tietokonetta haittaohjelmilta, kuten viruksilta, madoilta ja Troijan hevosilta. Virustentorjunta- ja vakoilunesto-ohjelmat tulisi määrittää päivittymään itsestään aina, kun muodostetaan internet-yhteys.

Integroidut tietoturvaohjelmistot, kuten McAfee Internet Security Suite, sisältävät palomuurin, virustorjunnan, vakoiluneston ja monia muita toimintoja, kuten roskapostisuodattimen ja lapsilukko toimintoja. Näistä ohjelmistoista on tullut suosittuja, koska ne sisältävät kaikki tietokoneen suojaamisessa tarvittavat ominaisuudet yhdessä paketissa. Monien mielestä kattavan turvaohjelmiston käyttäminen on hyvä vaihtoehto usean eri turvaohjelmiston asennukselle, konfiguroinnille ja päivitykselle.

Acer -tietokoneeseen on asennettu valmiiksi McAfee Internet Security Suite -ohjelmiston täydellinen versio. Se sisältää ilmaisen kokeilutilauksen suojauspäivityksiin. Varmista, että aktivoit sen!

Valitse vahvat salasanat ja pidä ne tallessa

Salasanat ovat osa jokapäiväistä elämää internetissä. Niitä käytetään niin kukkalähetysten tilaamisessa, pankkipalveluiden käyttämisessä kuin lentoyhtiön palveluiden käyttämisessä. Seuraavien vihjeiden avulla voit tehostaa suojaustasi internetissä:

- Vaikeasti arvattavissa olevan salasanan valitseminen on ensimmäinen vaihe tehokkaassa suojauksessa. Vahvassa salasanassa on vähintään kahdeksan merkkiä, ja se sisältää sekä kirjaimia, numeroita että erikoismerkkejä (esimerkiksi # \$ % ! ?). Älä käytä salasanana mitään seuraavista: käyttäjänimeäsi, omiin henkilötietoihisi perustuvia salasanajoja, kuten sukunimeäsi, äläkä mitään sanoja, jotka löytyvät sanakirjasta (varsinkaan sanaa "salasana"). Suojaa erityisen luottamukselliset toiminnot, kuten pankkipalveluiden käyttäminen, valitsemalla erityisen vahvoja salasanajoja.
- Säilytä salasanasi turvallisessa paikassa äläkä käytä samaa salasanaa kaikissa käyttämässäsi palveluissa.
- Vaihda salasanajoja säännöllisesti, esimerkiksi 90 päivän välein. Näin voit rajoittaa vahinkoja, jos salasana joutuu vääriin käsiin. Jos havaitset mitään epäilyttävää verkkotiliesi toiminnassa, vaihda välittömästi salasana.

Henkilötietojen suojaaminen

Ole erityisen varovainen antaessasi henkilökohtaisia tietojasi, kuten nimi, kotiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite. Monien verkkopalveluiden käyttämisen yhteydessä on pakko antaa henkilötietoja, esimerkiksi laskutusta ja tavaroiden toimittamista varten. Koska joidenkin henkilötietojen luovuttamista ei käytännössä ole mahdollista välttää, noudata seuraavia ohjeita luovuttaessasi henkilötietojasi internetissä:

- **Pidä silmällä outoja sähköpostiviestejä.** Mahdollisesti pahantahtoisen sähköpostiviestin tuntomerkkejä ovat muun muassa kirjoitusvirheet, kielioppivirheet, omituiset lauserakenteet, oudoilla tunnisteilla varustetut verkko-osoitteet, numeroina ilmaistut verkko-osoitteet ja muut tavallisesta poikkeavat seikat. Lisäksi kalasteluviesteissä käsketään usein toimimaan nopeasti, jotta tilisi pysyisi voimassa tai suojauksesi päivitetäisiin, tai toimittamaan henkilötietojasi, ettei mitään ikävää tapahtuisi. Älä tartu syöttiin.
- **Älä vastaa sähköpostiviesteihin, joissa kysytään henkilökohtaisia tietojasi.** Kunnialliset yritykset eivät kysele näitä tietoja sähköpostitse. Jos epäilet viestin aitoutta, ota yhteyttä puhelimitse yritykseen tai käy tarkistamassa yrityksen Web-sivusto. Älä napsauta tällaisten viestien sisältämiä linkkejä, koska ne voivat johtaa haitallisiin Web-sivustoihin.
- **Pysy poissa epäluotettavilta Web-sivustoilta, joita käytetään henkilötietojen varastamiseen.** Käytä Web-sivustoon siirtymisessä osoitteen kirjoittamista suoraan selaimen sen sijaan, että napsauttaisit sähköposti- tai pikaviestin sisältämää linkkiä. Rikolliset väärentävät usein linkkejään, jotta ne näyttäisivät uskottavammilta.
Tarkista, että ostos- ja pankkipalveluiden sivustojen ja muiden luottamuksellisia tietoja edellyttävien sivustojen osoitteen alussa on kirjaimet [https](https://www.pankki.fi) (eli <https://www.pankki.fi> eikä <http://www.pankki.fi>). Kirjainten [http](http://www.pankki.fi) jälkeen oleva [s](https://www.pankki.fi) on merkki suojatusta yhteydestä, ja sen pitää olla näkyvä sivuilla, joilla on annettava luottamuksellisia tietoja. Toinen suojatusta yhteydestä kertova merkki on pieni lukkokuvake web-selaimen alareunassa (yleensä oikeassa alakulmassa).

- **Kiinnitä huomiota web-sivustojen ja ohjelmistojen tietosuojakäytäntöihin.** On tärkeää tietää ennen henkilötietojen luovuttamista, miksi niitä kerätään ja mihin niitä voidaan käyttää.
- **Varjele sähköpostiosoitettasi.** Roskapostittajat ja kalastelijat lähettävät toisinaan miljoonia viestejä eri sähköpostiosoitteisiin yrittäessään löytää mahdollisia uhreja. Jos vastaat tällaisiin viesteihin tai lataat kuvia, sähköpostiosoitteesi lisätään postitusluetteloihin ja saat jatkossa lisää samanlaisia viestejä. Ole myös varovainen ilmoittaessasi sähköpostiosoitteesi uutisryhmissä, blogeissa tai verkkoyhteisöissä.

Tarjoukset, jotka vaikuttavat liian hyviltä ollakseen totta, eivät yleensä myöskään ole totta

Vanhan totuuden mukaan ilmaisia lounaita ei ole olemassa. "Ilmaiset" ohjelmat, kuten näytönsäästäjät tai hymiöt, salaiset sijoitusvinkit, joilla tienaat omaisuuksia ja voitot kilpailuista, joihin et ole osallistunut, ovat vain ansoja, joilla yritykset yrittävät kiinnittää huomiosi.

Vaikka et joutuisikaan maksamaan palvelusta tai ohjelmistosta rahalla, palveluun tai ohjelmistoon on voitu liittää mainosohjelmia ("adware"), jotka tarkkailevat käyttäytymistäsi internetissä ja näyttävät mainoksia. Ilmoitettujen voittojen saaminen voi edellyttää henkilötietojen antamista tai tuotteiden ostamista. Jos tarjous tuntuu liian hyvältä ollakseen totta, kysy muiden mielipidettä asiasta, lue ehdot huolellisesti tai, mikä parasta, jätä se huomiotta.

Tarkista pankki- ja luottokorttitiliotteet säännöllisesti

Henkilöllisyyden varastamisen ja verkkorikosten vahinkoja voidaan rajoittaa paljon, jos rikos havaitaan mahdollisimman nopeasti. Yksi helpommista tavoista päästä jyvälle mahdollisista rikoksista on tarkistaa huolellisesti, ettei tiliotteissa ole mitään outoja tapahtumia.

Lisäksi monilla pankeilla ja palveluyrityksillä on käytössään petoksensorijärjestelmiä, jotka havaitsevat epätavalliset ostokset (esimerkiksi Suomessa asuva käyttäjä alkaa ostaa yllättäen jääkaappeja Aasiassa). Kun ne havaitsevat tällaisia epätavallisia ostoksia, ne ottavat yhteyttä luottokortinhaltijaan ja pyytävät vahvistamaan maksutapahtuman. Suhtaudu vakavasti tällaisiin puheluihin. Ne voivat olla merkki rikoksen tapahtumisesta ja voivat vaatia välittömiä toimia.

Suojaa tietokoneesi Windowsin suojausapuohjelmilla

Windows-käyttöjärjestelmässä on useita suojaussovelluksia.

Windowsin päivitykset

Jos tietokoneessa on aktiivinen internet-yhteys, Windows voi automaattisesti tarkistaa tärkeät päivitykset ja asentaa ne tietokoneeseen. Näitä päivityksiä ovat suojauskorjauspäivitykset ja ohjelmapäivitykset, jotka helpottavat tietokoneen käyttämistä ja auttavat suojaamaan tietokonetta uusilta viruksilta ja hyökkäyksiltä.

Mistä tiedän tietokoneeni olevan vaarassa?

Jos *Toimintokeskus* antaa hälytyksen tai jos tietokone käyttäytyy virheellisesti, jumiutuu odottamattomasti tai osa sen ohjelmista ei toimi oikein, tietokoneessa voi olla virustartunta tai jokin haittaohjelma. Muista kuitenkin, että kaikki tietokoneongelmat eivät johdu viruksista! Jos epäilet viruksen päässeen tietokoneeseen, päivitä ensin virustentorjuntaohjelma ja vakoiluohjelmien estosovellus ja suorita sitten ne.